

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 12 Δεκεμβρίου 2015

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ANNA ΚΟΚΚΙΝΟΥ

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΨΗΦΙΔΕΣ ΤΗΣ ΕΝΕΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Στην αθέατη πλευρά
της “Βενετίας της Ανατολής”

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

Τέρα από τα εμφανή στοιχεία που δίνουν στο λιμάνι των Χανίων την ιδιαίτερη ταυτότητά του, ένας αθέατος, μισοκρυμμένος κόσμος αποκαλύπτεται σε όποιον αναζητά ψήγματα της μακραίωνης και πολυτάραχης ιστορίας της πόλης στα δαιδαλώδη σοκάκια της. Με την πολύτιμη καθοδήγηση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας Χανίων περιηγηθήκαμε στην παλιά πόλη για να ανακαλύψουμε κάποια αθέατα στοιχεία από την ενετική της κληρονομιά, αυτήν που έχει οδηγήσει πολλούς να τη χαρακτηρίσουν “Βενετία της Ανατολής”.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Στην αθέατη πλευρά της “Βενετίας της Ανατολής”

σελ. 6 - 8 Σερφαρίσματα - Πολιτισμός

σελ. 9 Συνέντευξη με την ηθοποιό Άννα Κοκκίνου

σελ. 10 ~ Βιβλία - Αφορμή

σελ. 11 ~ Παιδότοπος

σελ. 12 ~ Υγεία & Βότανα

No.491

Φανταστικό
μουσείοΧριστόφορος Μπουοντελμόντι
(Cristoforo Buondelmonti),
Χάρτης της νήσου Χίου από
την πραγματεία του
Liber Insularum Archipelagi,
Codex Hamilton 110,
Βερολίνο, Κρατική Βιβλιοθήκη.

ναφορά σε ένα “sepulchrum Homeri” στο νησί της μαστίχας γίνεται για πρώτη φορά από τον Ιταλό περιηγητή Χριστόφορο Μπουοντελμόντι (Christoforo Buondelmonti) στο κεφάλαιο το αφιερωμένο στη Χίο που εμπεριέχεται στην πραγματεία του περί των νήσων του Αρχιπελάγους (Liber Insularum Archipelagi). Η πραγματεία, αφιερωμένη στον Ρωμαιο καρδινάλιο Τζιορντάνο Ορσίνι (Giordano Orsini), χρονολογείται στις αρχές της δεκαετίας του 1420: «[...]et olim oppidum cum rure Homeri dictum enumerant in parte superiori. Quo in oppido diruto sepulchrum vatis Homeri ob nimiam antiquitatem invenitur deletum. Sed ab aliquo auctore nunquam narratum reperi quid de eo certum sit; ideo posteris inquirendum dimittamus». Όπως καθίσταται σαφές από τις δύο τελευταίες προτάσεις, ο Φλωρεντίνος μοναχός φαίνεται να αντιμετωπίζει με κριτικό πνεύμα ελλείπει ύπαρξης πειστικών τεκμηρίων την άποψη περί ταύτισης των εν λόγω ερειπίων με ένα ταφικό μνημείο του ποιητή της Ιλιάδας και της Οδύσσειας. Ο υποτιθέμενος τάφος του Ομήρου έμελλε παρόλα αυτά να λάβει και τη μορφή σχεδιαστικής αναπαράστασης, φέρουσας την επεξηγηματική επιγραφή “sepulchrum Homeri”, στο χάρτη που καλούνταν να εικονογραφήσει το κείμενο της περιγραφής της Χίου στο Liber Insularum Archipelagi. Στην ίδια τοποθεσία, όχι δηλαδή στο βόρειο τμήμα του νησιού, αλλά στους πρόποδες της υψηλότερης κορυφής του όρους Πελινναίο, αναγνωρίσιμης από την ενεπίγραφο τοπογραφική υποδήλωση της εκκλησίας του προφήτη Ηλία (.s[anctus] elias.), κάνει την εμφάνισή του ο “τάφος του Ομήρου” και σε άλλες παραλλαγές του χάρτη της Χίου στους πολυάριθμους κώδικες, στους οποίους διασώζεται σε μεταγενέστερα χειρόγραφα αντίγραφα η εικονογραφημένη πραγματεία του φλωρεντινού περιηγητή.

Στις 16 Απριλίου 1447, ο Κυριακός Αγκωνίτης θα επιχειρήσει εκ νέου χωρίς επιτυχία να εντοπίσει τον υποτιθέμενο τάφο του Ομήρου στη Χίο. “Et ad sequentem felicem, serenam Kyriaceumque diem ad ipsa Homericam loca monumentorum venimus, longaevis plerisque indigenis accolis, et in quadam

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

valle vivum prope et amoenissimum fontem secus antiquissimum murum in declivo quodam viridario, cuius in conspectu a posteris beati Iohannis Apostoli sacellum sicutatum est, denique ad cuiusdam ficei vetustissimi arboris radices, ubi locum tumuli esse fama per villam et longaevos inter agrestes indigenas vulgatum erat, cum aliquantum effodere fecissem, nil penitus aliud praeter terram solidam lapidumve congeriem annotatione dignum comperimus». Σύμφωνα με την περιγραφή του, στον Αγκωνίτη είχε υποδειχθεί από τους ντόπιους ως μέρος στο οποίο βρισκόταν το “ταφικό μνημείο του Ομήρου”, μια τοποθεσία σε μια κοιλάδα κοντά σε έναν οικισμό που έφερε το όνομα του ποιητή (Homericum). Θα πρέπει να θεωρείται δεδομένο, ότι ο Κυριακός -τουλάχιστον μέχρι την αποτυχημένη ανασκαφική απόπειρα εντοπισμού του μνημείου in situ, κοντά στις ρίζες μιας γέρικης συκιάς- έμοιαζε να πιστεύει ακράδαντα στην ύπαρξη ενός “ομηρικού τάφου” στη Χίο. Αυτό υποδηλώνει και η (εσκεμμένη;) παράφραση από την πλευρά του ενός χωρίου από το έργο του Σολίνου (Gaius Julius Solinus), Collectanea rerum memorabilium. Στο βιβλίο XI, παρ. 17 ο Σολίνος κάνει αναφορά στον τάφο του Ομήρου, εντοπίζοντάς τον όμως στην κυκλαδική Ίο και όχι στη Χίο. Η φράση του Σολίνου “Ios Homeri tumulo ceteris antecedit” εμφανίζεται ωστόσο σε αρκετές επιγραφικές συλλογές που αντλούν το υλικό τους από τα “Commentaria” του Κυριακού παραπομπημένη στο περιεχόμενό της, μεταγραμμένη ως “Chios Homeri tumulo ceteras antecellit”. Ακόμη και κατά το 16ο αιώνα ο Λέων Αλλάτσι (Leo Allaci), θα μνημονεύσει την ύπαρξη μιας τοποθεσίας κοντά στον Βολισσό, στο βόρειο τμήμα της νήσου, φέρουσα την ονομασία Homeri, όπου οι αυτόχθονες επεδείκνυαν σε κάθε ενδιαφερόμενο ένα ερειπωμένο κτίσμα που κατά τα λεγόμενά τους είχε υπάρξει η κατοικία του Ομήρου.

12/12

Σπυρίδων

13/12

Αρης,

Ευστράτιος,

Λουκάς

14/12

Λεύκιος

15/12

Ελευθέριος

16/12

Θεοφάνω

Μόδεστος

17/12

Δανιήλ

18/12

Σεβαστιανός

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
“Χανιώτικα νέα”ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια ΚουμλίΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσπίρακη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη ΦουντουλάκηΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατσάκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης ΧατζηδάκηςΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος ΚοσμαδάκηςΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη ΣταυρίδηΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανελάκης
Νεκτάριος Κακατσάκης
Αντώνης Φραγκιαδάκης

Από αριστερά ο δήμαρχος Τ. Βάμβουκας, ο Τ. Μαραγκουδάκης από την οργανωτική ομάδα του Santa Run, ο αντιπεριφερειάρχης Απ. Βουλγαράκης και ο αντιδήμαρχος Αθλητισμού Μ. Αδοντάκης.

Στη συνέντευξη Τύπου παραβρέθηκαν και εκπρόσωποι των Ιδρυμάτων που θα ενισχυθούν. Από αριστερά διακρίνονται οι Δ. Βολάνης "Ορίζοντας", Γ. Μανουσέλης (ΕΛΕΠΑΠ), Ν. Βελεγράκη (ΚΗΦΑΜΕΑ) και Ελ. Χουδαλάκη (ΚΗΦΑΠ "Μεγαλόχαρη").

ΓΙΑ 5Η ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Santa Run αλληλεγγύης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ
dmaridakis@yahoo.gr

Το δικό τους μήνυμα αλληλεγγύης προς τα Ιδρύματα της πόλης που στηρίζουν παιδιά με αναπηρίες ή σοβαρές ασθένειες ετοιμάζονται να στείλουν χιλιάδες Αη - Βασίληδες στις 27 Δεκεμβρίου στα Χανιά, στο πλαίσιο του 5ου Santa Run.

Τα χρήματα που θα συγκεντρωθούν θα προσφερθούν στο ΚΗΦΑΜΕΑ, την ΕΛΕΠΑΠ, τον "Ορίζοντα" και το ΚΗΦΑΠ "Μεγαλόχαρη", ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι το κόκκινο ποτάμι των Αη-Βασίληδων που πέρυσι έφτασε τα 5.000 άτομα και φέτος φιλοδοξεί να αγγίξει τα 7.000 τείνει να εξελιχθεί στο μεγαλύτερο Santa Run πανευρωπαϊκά λαμβάνοντας υπόψη τον πληθυσμό της πόλης. Όθες, οι διοργανωτές και οι εκπρόσωποι φορέων που στηρίζουν την εκδήλωση παραχώρησαν συνέντευξη Τύπου στο κλειστό του Κλαδισού όπου έχει παραχωρηθεί χώρος για την αποθήκευση των στολών που θα διανεμηθούν στους συμμετέχοντες.

Μιλώντας στους δημοσιογράφους ο αντιπεριφερειάρχης Χανίων Απόστολος Βουλγαράκης ευχήθηκε οι συμμετοχές φέτος να ξεπεράσουν κάθε προηγούμενο καθώς όπως τόνισε «ο σκοπός είναι ιερός». Υπογράμμισε ακόμα ότι το Santa Run αποτελεί μια διοργάνωση όπου υπάρχει απόλυτη διαφάνεια και δημόσιος έλεγχος στα οικονομικά ενώ η κατανομή των χρημάτων στα Ιδρύματα γίνεται μέσα από καθαρές διαδικασίες.

«Η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων αγκάλιασε από την πρώτη στιγμή αυτή την εκδήλωση, συνεχίζει και θα συνεχίσει όσο έχουμε αντοχή», ανέφερε καταλήγοντας ο κ. Βουλγαράκης, ενώ ο δήμαρχος Χανίων Τάσος Βάμβουκας επεσήμανε ότι φέτος ο Δήμος ξεκίνησε μια στενότερη συνεργασία «με τα νέα παιδιά με τα φρέσκα μυαλά και τη ζεστή καρδιά από το Santa Run, ώστε να βοηθήσουμε ακόμα περισσότερο στην εκπλήρωση του ιερού σκοπού που έχουν ταχθεί να εκπληρώνουν κάθε χρόνο».

«Είναι σημαντικό ότι στα 5 αυτά χρόνια κατάφεραν με την πρωτοβουλία τους να δώσουν 150.000 ευρώ σε Ιδρύματα της πόλης και εμείς το μόνο που έχουμε να κάνουμε σαν αυτοδιοικητικοί είναι να τα βοηθήσουμε και να τα στηρίξουμε», δήλωσε ο κ. Βάμβουκας.

Εκ μέρους της οργανωτικής ομάδας του Santa Run ο Τάσος Μα-

ραγκουδάκης διευκρίνισε ότι οι στολές φέτος θα δοθούν όλες από το κλειστό γυμναστήριο του Κλαδισού στις 21 και 22 Δεκεμβρίου. Ωστόσο κάλεσε τον κόσμο να προμηθευτεί έγκαιρα τα κουπόνια συμμετοχής ώστε να διευκολυνθεί η διοργάνωση και οι εθελοντές που δουλεύουν για αυτή. «Η διοργάνωση φέτος έχει θέσει ως στόχους να φτάσει τις 7.000 συμμετοχές (40% πάνω από πέρυσι) και να συγκεντρώσει το ποσό των 100.000 ευρώ που θα διατεθεί στα Ιδρύματα», σημείωσε ο κ. Μαραγκουδάκης ενώ συμπλήρωσε ότι «έχει επενδυθεί πάρα πολύς χρόνος και δουλειά στο θέμα της ασφάλειας των συμμετεχόντων σε συνεργασία με την Τροχαία και την Αστυνομική Διεύθυνση Χανίων και παράλληλα στο θέμα της διαφάνειας ώστε, μέσα από τη στενή συνεργασία με δικηγόρους, λογιστές και την Εφορία Χανίων, να είναι σίγουροι οι συμμετέχοντες ότι τα χρήματά τους θα φτάσουν εκεί που πρέπει».

Επίσης, επεσήμανε ότι όσοι επιθυμούν να προμηθευτούν κουπόνια συμμετοχής μπορούν να απευθυνθούν στο "σπίτι" του Santa Run που βρίσκεται στην πλατεία της Δημοτικής Αγοράς και είναι ανοιχτό καθημερινά 11 το πρωί με 3 το μεσημέρι και 6 με 9 το απόγευμα.

ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

Η πρόεδρος του ΚΗΦΑΜΕΑ Νίκη Βελεγράκη αναφέρθηκε στην πολύτιμη προσφορά του Santa Run στον αγώνα που δίνουν τα Ιδρύματα για να βοηθήσουν παιδιά που έχουν ανάγκη στήριξης. «Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος περιμένουμε όλους τους Χανιώτες να τρέξουν για ένα ιερό σκοπό. Συμμετέχοντας στο Santa Run διασκεδάζουν αλλά και βοηθάνε όλους εμάς», τόνισε η κ. Βελεγράκη, ενώ η Ελένη Χουδαλάκη από το ΚΗΦΑΠ "Μεγαλόχαρη" επεσήμανε ότι και φέτος τα Χανιά αναμένεται να γεμίσουν με κέφι, ζωντάνια και ελπίδα μεταφέροντας με τον πιο διασκεδαστικό τρόπο το μήνυμα της αλληλεγγύης. «Το Santa Run είναι αυτή τη στιγμή ο μεγαλύτερος χορηγός μας και συμβάλει ουσιαστικά στη βιωσιμότητα του ΚΗΦΑΠ "Μεγαλόχαρη" όταν η κρατική επιχορήγηση είναι ανεπαρκής. Και φέτος λοιπόν μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει Άγιος Βασίλης και δεν είναι ένας αλλά 7 χιλιάδες», ανέφερε η κ. Χουδαλάκη.

Ο υπεύθυνος της ΕΛΕΠΑΠ Γιώργος Μανουσέλης υπογράμμισε την «τεράστια σημασία που έχει το Santa Run για τα ιδρύματα». Είναι πολύ ωραίο να μιλάμε για τη γιορτή και τη συμμετοχή των Χανιωτών αλλά αυτό που είναι το κύριο είναι η ενίσχυση των Ιδρυμάτων. Για εμάς είναι ανάσα και οξυγόνο τα χρήματα που παίρνουμε από το Santa Run».

Τέλος, εκ μέρους του "Ορίζοντα" ο Διονύσης Βολάνης σημείωσε μεταξύ άλλων: «Αισθάνομαι ιδιαίτερα υπερήφανος σήμερα γιατί ο σύλλογος του Santa Run ξεκίνησε μέσα από την αθλητική παρέα του "Ορίζοντα" και σαν ιδέα γιγαντώθηκε και εξελίχθηκε όχι ως ένα απλό αθλητικό γεγονός αλλά ως ένα κοινωνικό γεγονός που αιμοδοτεί όλους τους οργανισμούς που βοηθάνε συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη».

ΜΑΝΟΥΣΟΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ:

«Ζωντανός οργανισμός το Μουσείο Τυπογραφίας»

■ Στις προβολές του "Ουζερί Τσιτσάνης" στα Χανιά θα παραστεί σήμερα ο γνωστός σκηνοθέτης

fairynails ORIGINAL NAILBARS

μανικιούρ
πεντικιούρ
αποτρίχωση
ονυχοπλαστική

i love

fairynails

Κυδωνίας 34, Χανιά | 28214 00863

• ΔΕΥΤΕΡΑ 12:00-20:00 • ΤΡΙΤΗ έως ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10:00-20:00 • ΣΑΒΒΑΤΟ 9:00-17:00 • ΚΥΡΙΑΚΗ κλειστά (με ή χωρίς ραντεβού)

Την έκπληξη του για την ύπαρξη ενός «τόσο καλά οργανωμένου και άρτιου Μουσείου Τυπογραφίας» στα Χανιά εξέφρασε ο σκηνοθέτης Μανούσος Μανουσαάκης, που βρίσκεται στην Κρήτη στο πλαίσιο προώθησης της νέας του ταινίας "Ουζερί Τσιτσάνης".

Ο γνωστός σκηνοθέτης περιηγήθηκε στους χώρους του Μουσείου και ξεναγήθηκε από τον ιδρυτή των "Χ.Ν." και του "Μουσείου Τυπογραφίας" Γιάννη Γαρεδάκη και τη διευθύντρια των "Χ.Ν." Ελία Κουμή.

«Ήταν μια έκπληξη για μένα η επίσκεψη αυτή. Όλο αυτό το Μουσείο να έχει γίνει από το έργο δύο ανθρώπων που διέθεσαν τόσο χρόνο, μεράκι, χρήμα και τέτοια αφοσίωση; Είναι ένα έργο ζωής που δεν θα τελειώσει ποτέ καθώς συνέχεια προστίθενται διάφορα πράγματα, είναι ένας ζωντανός οργανισμός» είπε μετά το τέλος της επίσκεψής του, κατά την οποία έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο τμήμα του που αναφερόταν στην ιστορία της γραφής αλλά και στους χάρτες και στις εκδόσεις από την ενετική περίοδο.

ΟΥΖΕΡΙ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ

Ο σκηνοθέτης θα παραστεί σήμερα στην απογευματινή προβολή της ταινίας του "Ουζερί Τσιτσάνης" στο "Mega

Ο σκηνοθέτης Μανούσος Μανουσαάκης με τη διευθύντρια των "Χ.Ν." Ελία Κουμή στον χώρο του Μουσείου Τυπογραφίας.

Place" και το βράδυ στο σινε "Ελληνίς" όπου θα υποδεχθεί τους θεατές.

«Θέλω να δω πώς θα λειτουργήσει η ταινία στον κόσμο» ανέφερε μιλώντας στις "διαδρομές" συμπληρώνοντας στη συνέχεια πως αυτή τη στιγμή «είναι η μοναδική ελληνική παραγωγή που βρίσκεται στους κινηματογράφους. Μια ταινία που προκαλεί συζήτηση και αποκαλύπτει μια πτυχή της ελληνικής ιστορίας κατά πολύ άγνωστη σε πολλούς: Την περίοδο της κατοχής στη Θεσσαλονίκη, όλα αυτά με τη ματιά ενός μοναδικού καλλιτέχνη

του Βασίλη Τσιτσάνη και δύο νέων του Γιώργου, Χριστιανού και της Εστρέας, μια Εβραία. Ενός έρωτα εμποδισμένου από παντού, ενός καταγιστικού έρωτα, που προσπαθεί να βρει διαφυγή και να επιβιώσει σε μια ζοφερή εποχή ναζιστικής κατοχής».

Η ταινία πέρα από όλα τα άλλα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της, δίνει την ευκαιρία στον θεατή να αναλογιστεί και τι σημαίνει ναζισμός και φυλετικές διακρίσεις σε μια εποχή που είναι τραγικά επίκαιρα για την Ευρώπη.

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

"Κρυμμένες" γωνιές από αριστοκρατικά ενετικά μέγαλα, αίθρια μονών των Φραγκισκανών και Δομηνικανών μοναχών, ανάμεσα στα πλακόστρωτα σοκάκια, στα αναπαλαιωμένα κτίσματα διαφόρων εποχών, μαρτυρούν τον βενετσιάνικο χαρακτήρα του γραφικού ενετικού λιμανιού των Χανίων που θεωρείται από τα πιο όμορφα σημεία της Μεσογείου. Γι' αυτό άλλωστε κάποιιοι ονομάζουν το ενετικό λιμάνι των Χανίων, ως "Βενετία της Ανατολής".

ΕΝΕΤΙΚΟ ΛΙΜΑΝΙ ΧΑΝΙΩΝ

Στην αθέατη πλευρά της "Βενετίας της Ανατολής"

■ Αγνώστες ψηφίδες της ενετικής Ιστορίας

Θέατα ιστορικά σημεία του Ενετικού Λιμανιού και της Παλιάς Πόλης, αναζητήσαμε με την πολύτιμη βοήθεια της Αρχαιολογίας Χανίων σε μια διαδρομή από τη Μονή San Salvatore μέχρι τον λιμενοβραχίονα και την ακτή Κουντουριώτη με τα ενετικά κτίσματα, στα δαιδαλώδη στενά της παλιάς πόλης, εκεί που κάποτε ήταν το Μέγαρο και το παρεκκλήσι της αριστοκρατικής Ενετικής οικογένειας Renier αλλά και στον λόφο Καστέλι, στο Παλάτσο του Ρέκτορα, του Ενετού Διοικητή και από εκεί στο αίθριο της μονής των Δομηνικανών μοναχών στη Σπλάντζια...

Ενετικά κοσμικά κτήρια του λιμενοβραχίονα

Πάνω στον λιμενοβραχίονα του ενετικού λιμανιού, διατηρούνται μέχρι σήμερα, λεπτομέρειες ενετικών κοσμικών κτηρίων, όπως μαρτυρά και το θύρωμα ύστερης ενετικής περιόδου πάνω από το οποίο έχει "κολλήσει" μια σκάλα του 18ου αιώνα, της Οθωμανικής περιόδου. Ωστόσο η μορφή της σκάλας (τεταρτοκύκλιο) προέρχεται από την βενετική περίοδο. Αυτό που είναι σύνηθες στην αρχιτεκτονική των περισσότερων κτισμάτων του Ενετικού λιμανιού είναι ότι με την πάροδο του χρόνου κρατήθηκε η βενετσιάνικη τεχνογνωσία αλλά από τους Οθωμανούς προστέθηκαν κάποια νέα διακοσμητικά στοιχεία όπως ρόδακες, κρήνες με αραβουργήματα (φυτά, δέντρα) μιας και οι Οθωμανοί είχαν πολύ μεγάλη αγάπη για το νερό (φωτ. ένθετο). Το ιστορικό σημείο συντηρείται από τη δεκαετία του '80 από την Αρχαιολογική Υπηρεσία Χανίων.

Το "κρυμμένο" αίθριο με τα κελιά των Φραγκισκανών μοναχών της μονής San Salvatore

Ο ναός του San Salvatore βρίσκεται στον προμαχώνα της βορειοδυτικής γωνίας των ενετικών οχυρώσεων της πόλης και σήμερα στεγάζει την πλούσια Βυζαντινή Συλλογή Χανίων. Το κτήριο μετρά πολλές διαδοχικές επάλληλες φάσεις. Όταν κατακτήθηκε η Κρήτη και τα Χανιά παραδόθηκαν γύρω στο 1255, μαζί με τους Ενετούς ήρθαν μοναστικά τάγματα προκειμένου να προπαγανδίσουν την καθολική πίστη. Ενα από τα πλέον διαδεδομένα μοναστικά τάγματα, ήταν το Τάγμα των Φραγκισκανών όπως και αυτό το των Δομηνικανών.

Οι Φραγκισκανοί μοναχοί είχαν την τάση να κατασκευάζουν απλά κτήρια καθώς ένα από τα μόντο του τάγματος ήταν το σύνθημα της απλότητας και της λιτότητας. Γι' αυτό κατασκεύαζαν μονόχωρα κτίσματα τα οποία είχαν λιτό και απερίττο χαρακτήρα, όπως η Μονή Σαν Σαλβατόρ.

Πιθανώς στον 15ο αιώνα δημιουργείται αρχικά ένα μικρό μονόχωρο παρεκκλήσι, αυτό που σήμερα είναι το ιερό της Μονής. Ο υπερυψωμένος αυτός χώρος συνδέεται με μια πόρτα (την οποία καλύπτει ένας κόκκινος χιτώνας), που από τα δεξιά συνδέεται με ένα "κρυμμένο" στεγα-

σμένο ιδιωτικό χώρο και αίθριο (φωτ. 1, 2, 3). Πώς εξηγείται αυτή η σύνδεση; Στην καθολική λειτουργία των Μοναστικών ταγμάτων, έπρεπε να υπάρχει ένας διαχωρισμός ανάμεσα στο κοροστάσιο, δηλαδή στον χώρο που βρίσκονταν οι μοναχοί και έψελναν και στο εκκλησίασμα, στους λαϊκούς οι οποίοι παρευρίσκονταν εκεί. Οπότε, μπορεί κάποιος να φανταστεί, ότι κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της καθολικής Μονής, θα πρέπει να υπήρχε ένα χώρισμα, για να μην έρχονται σε επαφή οι μοναχοί με το εκκλησίασμα, κατά τις ώρες της περιουλολής. Ετσι υπήρχε αυτή η "κρυμμένη" είσοδος που συνδέει το ιερό της Μονής που οδηγούσε στο αίθριο, δηλαδή στον χώρο που στεγάζονταν τα κελιά τους (Γκιδόστρο), τον προσωπικό, ιδιωτικό τους χώρο.

Σήμερα το αίθριο με τα κελιά των Φραγκισκανών μοναχών, που βρίσκεται ακριβώς δίπλα από τη Βυζαντινή συλλογή, (από δεξιά) δεν είναι προσβάσιμος καθώς αποτελεί ιδιωτικό χώρο, ωστόσο παραμένει σχεδόν αυθεντικός όπως ήταν τον 16ο αιώνα.

Και αυτό, ίσως είναι το πιο εντυπωσιακό.

Βενετσιάνικη αρχιτεκτονική

Στην Ακτή Κουντουριώτου, μια από τις συνηθέστερες χρήσεις των παράκτιων κτηρίων ήταν τα ισόγεια κτίσματα της ενετικής περιόδου, να χρησιμοποιούνται μεταγενέστερα κυρίως ως αποθήκες, ενώ οι πάνω όροφοι ως κατοικίες. Γι' αυτό και σήμερα μπορεί να διακρίνει κανείς κτίσματα με πρώιμο βενετικό πυρήνα με πρόσθετα χαρακτηριστικά οικοδόμησης και ανοικοδόμησης που φτάνουν μέχρι τις μέρες μας. Έτσι, μπορεί κανείς να διακρίνει ένα από τα μπαλκόνια (σήμερα ξενοδοχείου, φωτ 1) που βρίσκονται επί της ακτής, με κίονες και τόξα με δίλοβο άνοιγμα, που αποτελεί ένα από τα πιο χαρακτηριστικά κοσμικά βενετσιάνικα μοτίβο. Το μπαλκόνι αυτό έχει ανακατασκευαστεί από την Αρχαιολογική Υπηρεσία με βάση τα αρχιτεκτονικά λείψανα από αυθεντικό κτίσμα.

1

Στο παρεκκλήσι του Μεγάρου Renier

Στην πάροδο Θεοφάνους, ανάμεσα στα νεότερα οικοδομήματα της Παλιάς Πόλης βρίσκονται ενσωματωμένα απομεινάρια του κτηριακού συγκροτήματος του Μεγάρου της αριστοκρατικής ενετικής οικογένειας των Renier που διατηρούσε ένα ιδιωτικό παρεκκλήσι.

Από το εντυπωσιακό συγκρότημα των Renier σώζεται σήμερα το μεγαλύτερο μέρος αλλοιωμένο από επεμβάσεις. Πρόκειται για ένα από τα ελάχιστα επώνυμα κτήρια της όψιμης Βενετοκρατίας που σώζονται στα Χανιά, χαρακτηριστικό δείγμα της αρχιτεκτονικής του βενετσιάνικου μανιερισμού, ιδιαίτερα με το διαβατικό (πέρασμα) που ανήκει στο Μέγαρο. Επάνω από το τοξωτό θύρωμα του διαβατικού σώζεται η επιγραφή (φωτ. 2) που αναφέρεται στον πατριάρχη της οικογένειας Renier και στους κόπους του: MULTA TYLIT, FECITQUE ET STUDVIT DULCES/PATER, SVDAVIT ET ALSIT, SEMPER REQVIES CERENAT. CDC VIII. IDI. B. IAN. (Πολλά έφερε, έκαμε και μελέτησε ο γλυκός πατέρας, κοπίασε και ίδρωσε. Ας τον σκεπάζει αιώνια γαλήνη 1608). Ειδοί Ιανουαρίου.

Το παρεκκλήσι των Renier (φωτ. 1), σύμφωνα με αποτυπώσεις του Γκερόλα ήταν αφιερωμένο στην Παναγία αλλά πιο πιθανόν θεωρείται να είχε δημιουργηθεί για τη λατρεία του Αγίου Νικολάου. Το παρεκκλήσι των Renier που χρονολογείται στο α' μισό του 16ου αι. βρίσκεται στη σημερινή οδό Μόσχων στην παλιά πόλη των Χανίων και διατηρείται σε ιδιαίτερα καλή κατάσταση.

Είναι ενσωματωμένο στα κτίσματα που κάποτε αποτελούσαν το Μέγαρο της αριστοκρατικής βενετσιάνικης οικογένειας Renier. Το παρεκκλήσι είναι ενδιαφέρον δείγμα υστερογοτθικής αρχιτεκτονικής και μάλιστα πρόκειται για τη μόνη τοιχογραφημένη εκκλησία της παλιάς πόλης των Χανίων (ελάχιστες τοιχογραφίες διασώζονται σήμερα και μελλοντικά πρόκειται να γίνουν πιθανότατα προσπάθειες συντήρησης).

1

2

Το Palazzo του Ρέκτορα και η αθέατη πλευρά του

4

3

Στο λόφο Καστέλι, στην οδό Λιθινών μια τοξωτή πόρτα (φωτ. 1) οδηγεί στην εσωτερική αυλή του Palazzo του Ρέκτορα, δηλαδή του Ενετού Διοικητή ο οποίος ήταν υπεύθυνος για την επαρχία των Χανίων (φωτ. 2). Το θύρωμα στο Palazzo του Ρέκτορα, που βρίσκεται στην αυλή χρονολογείται στο 17ο αι. (φωτ. 3)

Γύρω από την αυλή αναπτύσσεται το κτηριακό συγκρότημα της ενετικής περιόδου όπου ακόμη διακρίνονται έντονα πολλά στοιχεία της αστικής βενετσιάνικης αρχιτεκτονικής (φωτ 4), παρά τις εκτεταμένες κατασκευές που έχει γνωρίσει στο πέραςμα του χρόνου κατά την Οθωμανική περίοδο και μετά... Ο χώρος αυτός, αποτελούσε ουσιαστικά, το διοικητικό κέντρο των Ενετών και προάστιο της βενετσιάνικης αριστοκρατίας στα Χανιά.

1

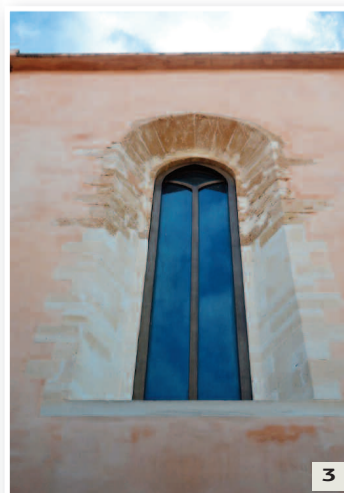
1

Στο αίθριο της Μονής του Τάγματος των Δομνικανών μοναχών

Στη βόρεια πλευρά του ναού του Αγ. Νικολάου της Σπλάντζιας βρίσκονται σχεδόν ατόφια τα απομεινάρια του κτίσματος του τάγματος των Δομνικανών μοναχών, που χρονολογείται στο α' μισό του 14ου αιώνα (φωτ. 1).

Εκεί παρά τις μετασκευές που έχει υποστεί ο χώρος, διακρίνεται το αίθριο της μονής, το Γκιστρό που ήταν σχεδιασμένο για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του ιδιωτικού βίου των μοναχών.

Πρόκειται για έναν περικόλειστο χώρο, ο οποίος συγκεντρώνεται γύρω από μια κεντρική αυλή και από διαδοχικές καμάρες με σταυροθλία, πάνω από τις οποίες υπήρχαν τα κελιά των μοναχών (φωτ. 2). Τα κελιά αυτά των μοναχών, επικοινωνούσαν με είσοδο που σήμερα είναι παράθυρο του ναού του Αγ. Νικολάου (φωτ. 3) και οδηγούσε απευθείας από την εκκλησία στα κελιά των μοναχών Δομνικανών. Με μια πιο προσεκτική ματιά, ο επισκέπτης μπορεί να διακρίνει στον χώρο, στοιχεία της αρχιτεκτονικής που χρησιμοποιούσαν οι Δομνικανοί, που είχαν μια μεγαλύτερη τάση στον γλυπτικό διάκοσμο και στην επιβλητικότητα.

3

2

σερφ@ρίσματα

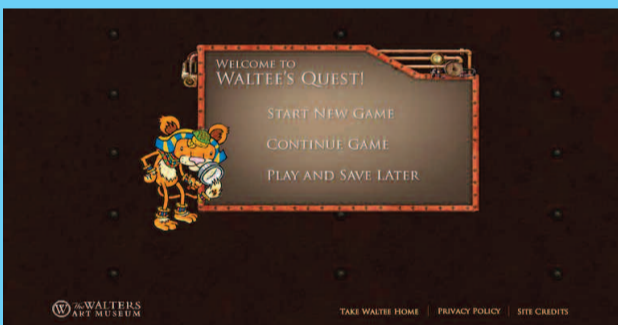
Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Νέα από παντού στον κόσμο

www.mediatico.com/en

Ζεστός καφές και εφημερίδα. Ιδιαίτερα τα πρωινά του Σαββατοκύριακου, που ο χρόνος δεν μας κυνηγά όπως τις καθημερινές είναι, ότι πιο απολαυστικό μπορεί να κάνει κάποιος. Για εσάς που αγαπάτε τις εφημερίδες και το διάβασμα, αυτό το site είναι αληθινό διαμάντι. Εδώ θα βρείτε δέκα χιλιάδες εφημερίδες (!) απ' όλο τον κόσμο για να διαβάσετε, ότι σας κάνει κέφι κάθε φορά. Η υπηρεσία είναι δωρεάν και μόνος περιορισμός είναι η δική σας η όρεξη και -φυσικά- οι γλώσσες που μιλάτε, αφού κάθε εφημερίδα τη βρίσκετε online και στη γλώσσα της. Βεβαίως, υπάρχει ένα μεγάλο ντεφό στην όλη ιστορία, πρόκειται για διαδικτυακές εφημερίδες, που δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να αντικαταστήσουν τη μαγεία της ανάγνωσης της κλασικής και αγαπημένης χάρτινης εφημερίδας.

Παιχνίδι τέχνης

www.waltersquest.com

Κάποια αριστουργήματα της τέχνης χάθηκαν μυστηριωδώς μέσα από το "Walters Art Museum". Εσείς καλείστε να τα εντοπίσετε, ακολουθώντας ίχνη και λύνοντας παζλ. Στόχος του εξαιρετικά ενδιαφέροντος παιχνιδιού, είναι να βρείτε και να φέρετε πίσω τα έργα που λείπουν. Κατά τη διάρκεια της περιήγησής σας θα μάθετε στοιχεία που αφορούν την τέχνη και τα εκθέματα, στοιχεία για τους καλλιτέχνες και διάφορα ακόμα χρήσιμα και ενδιαφέροντα. Ένα παιχνίδι για τα παιδιά, αλλά και για όλους όσους αγαπούν την τέχνη και αισθάνονται ακόμα πιτσιρίκια!

Απάτες & φήμες

www.snopes.com

Το Διαδίκτυο είναι τρομερή πηγή πληροφοριών, είναι όμως και απίστευτος παραγωγός... απάτης. Πολύ συχνά μάλιστα, θύματα απατών του ιστού, πέφτουν και μεγάλες εφημερίδες, κανάλια κ.λπ. Επειδή οι καιροί είναι χαλεποί και επειδή τα νέα που φτάνουν στα αφτιά μας πρέπει να διασταυρώνονται, το ίδιο το διαδίκτυο "δημιούργησε" τρόπους για να προστατεύονται όσοι το χρησιμοποιούν από τις... ψευδείς ειδήσεις και τις φήμες. Ένας απ' αυτούς τους τρόπους είναι αυτό το site, που στόχο έχει να εντοπίζει και να σας αποκαλύπτει την αλήθεια για ιστορίες ή ειδήσεις που διαβάσετε και δεν είστε καθόλου σίγουροι αν πρόκειται για αλήθεια ή για ψέματα. Δείτε το.

ΣΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

Φωταγώγηση

Χριστουγεννιάτικου δέντρου

Με τη φιλοξενία παζαριού αγάπης του συλλόγου "Ορίζοντας" αύριο το απόγευμα θα πραγματοποιηθεί η εκδήλωση φωταγώγησης του Χριστουγεννιάτικου δέντρου στην κεντρική πλατεία του Πλατανιά. Την εκδήλωση οργανώνουν ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πλατανιά, το Τοπικό Συμβούλιο του Δ. Πλατανιά, ο Σύλλογος Επιχειρηματιών "Ιάρδανος" και στηρίζουν τα σχολεία του Πλατανιά και ο Δήμος Πλατανιά.

Την εκδήλωση θα πλαισιώσουν με τη συμμετοχή τους η μαθητική χορωδία του Δήμου Πλατανιά και εκπρόσωποι της μεγάλης "παρέας" του "Santa Run Chanía", ενώ "διά χειρός" πολλών γυναικών του Πλατανιά θα είναι το κέρασμα που θα προσφερθεί σε όλους όσοι παρευρεθούν στην εκδήλωση.

Η εκδήλωση φωταγώγησης θα γίνει στην κεντρική πλατεία του Πλατανιά αύριο Κυριακή, 13 Δεκεμβρίου, στις 6 μ.μ., ενώ μια ώρα πριν (στις 5 μ.μ.), στον ίδιο χώρο θα ξε-

κινήσει να λειτουργεί το παζάρι Αγάπης του συλλόγου "Ορίζοντας", που θα φιλοξενηθεί στο περίπτερο πληροφοριών του Συλλόγου Επιχειρηματιών του Πλατανιά και θα παραμείνει ανοικτό μέχρι αργά το βράδυ της ίδιας μέρας.

Επίσης, στις 7 μ.μ. θα γίνει η φωταγώγηση του Χριστουγεννιάτικου δέντρου στην πλατεία του Σιντριβανιού στον Ταυρωνήτη και τέλος στις 7:30 μ.μ. θα φωταγωγηθεί το Χριστουγεννιάτικο Δέντρο στην πλατεία του Κυπαρίσσου.

ΣΤΟ ΓΕΡΑΝΙ

Εορτασμός Αγίου Ελευθερίου

Εορταστικές εκδηλώσεις προς τιμήν του πολιούχου Αγίου Ελευθερίου διοργανώνουν ο Δήμος Πλατανιά, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο της Ενορίας Γερανίου και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γερανίου στον Ιερό Ναό του Αγίου Ελευθερίου, στην έδρα του Δήμου, στο Γεράνι, τη Δευτέρα 14 και την Τρίτη 15 Δεκεμβρίου, με το ακόλουθο πρόγραμμα:

- Δευτέρα 14 Δεκεμβρίου και ώρα 6 μ.μ.:

Εσπερινός χοροστατούντος του σεβασμιωτάτου μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού, τρισάγιο στον τάφο του μακαριστού γέροντα Ιωάννη Ματωνάκη, απόδοση τραγουδιών από τη Χορωδία Ενορίας Αλικιανού "Ο Άγιος Γεώργιος ο Διβόλης"

- Τρίτη 15 Δεκεμβρίου και ώρα 7:30 π.μ.:

Θεία Λειτουργία ιερουργούντος του πανοσιολογιότατου αρχιμανδρίτου και πρωτοσυγκέλλου Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνού, Λιτάνευση της Ιεράς Εικόνας του Αγίου Ελευθερίου.

ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΣΑΜΠΙΟΝΑΡΑ

Εικαστική έκθεση του Ηρακλή Παπαδάκη

Έκθεση φωτογραφίας, μικτής τεχνικής και διακοσμητικών εφαρμογών του Ηρακλή Παπαδάκη εγκαινιάζεται τη Δευτέρα 14 Δεκεμβρίου από τις 4 μ.μ. μέχρι τις 8 μ.μ. στην Πύλη Σαμπιονάρα.

Την Τρίτη 15 Δεκεμβρίου στις 7 μ.μ. θα γίνει ανοικτή ποιητική βραδιά από τη Διεθνή Ποιητική Κοινότητα Χανίων, με τη φιλική συμμετοχή της Μαργλέν Τόσκου, ενώ αναμένονται διάφορες εκδηλώσεις - έκπληξη να πλαισιώσουν την έκθεση, η οποία θα διαρκέσει ως τις 20 Δεκέμβρη, που είναι και η Παγκόσμια Ημέρα για την Ανθρώπινη Αλληλεγγύη.

Οι ώρες λειτουργίας θα είναι από τις 12μ. - 8 μ.μ. καθημερινά και η είσοδος ελεύθερη, χάρη στη δωρεάν παραχώρηση της αίθουσας από την Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ.

Προαιρετική συγκέντρωση τροφίμων μακράς διάρκειας για την Κοινωνική Κουζίνα και φαρμάκων για τους Γιατρούς του Κόσμου.

ΑΠΟ ΤΟ "ΡΟΔΟ"

Παρουσίαση ημερολογίου με τον κρητικό οπλισμό

Ο Δήμος Χανίων και ο Πολιτιστικός Σύλλογος "το Ρόδο" πραγματοποιούν τη Δευτέρα 14 Δεκεμβρίου στις 7 μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου, την παρουσίαση του ημερολογίου 2016 με θέμα: "Ο κρητικός οπλισμός του 19ου αιώνα".

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Χριστουγεννιάτικη συναυλία της χορωδίας Χανίων

Η Χριστουγεννιάτικη συναυλία της Χορωδίας Χανίων στην οποία θα συμμετέχει και η χορωδία του Γυμνασίου Νέας Κυδωνίας θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου στις 8 το βράδυ στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Συμμετέχουν: Οι σοπράνο Δέσποινα Δρακάκη & Annika Schueffelt, στο πιάνο η Μαρία Κουτουλάκη, ο Κώστας Κωστούρακης και η Ευαγγελία Νεώνη.

Σύνολο εγχόρδων: Εντμοντ Αλέξι (βιολί), Ελενα Ορμουλώτου (βιολί), Μάνος Σγουρίδης (βιολοντσέλο), Γιάννης Πολυχρονάκης (κοντραμπάσο).

Διεύθυνση χορωδιών: Γιάννης Μεντζελόπουλος.
Συνδιοργάνωση: Περιφερειακή Ενότητα Χανίων
Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΟΝ ΦΟΥΡΝΕ

Ομαδική έκθεση ζωγραφικής

Ομαδική έκθεση ζωγραφικής των μαθητών του καλλιτεχνικού Εργαστηρίου "Νίκος Κληρονόμος" εγκαινιάζεται σήμερα στις 7 μ.μ. στο καφέ "Μαύρος Γάτος" στον Φουρνέ Κυδωνίας. Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 20 Δεκεμβρίου.

ΣΤΟΝ "ΧΩΡΟ ΤΕΧΝΗΣ ΧΑΝΙΩΝ"

Ανακαλύπτοντας τον κόσμο της σύγχρονης τέχνης

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
markantonakis@haniotika-nea.gr

Πλούσιο υλικό από τις απαρχές, έως τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις της σύγχρονης τέχνης στον 21ο αιώνα, περιλαμβάνει το βιβλίο με τίτλο "Παράδειγμα της Σύγχρονης Τέχνης, δομές μιας καλλιτεχνικής επανάστασης" της κοινωνιολόγου - συγγραφέως Nathalie Heineich που παρουσιάστηκε το βράδυ της Πέμπτης στον "Χώρο Τέχνης Χανίων" του Γιάννη Μαρκαντωνάκη.

ασικός ομιλητής ήταν ο μεταφραστής και επιμελητής της έκδοσης, καθηγητής της Φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης Κωνσταντίνος Βασιλείου. Στη συζήτηση συμμετείχε ακόμα ο καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στη Αρχιτεκτονική Σχολή του Πολυτεχνείου Κρήτης Θανάσης Μουτσόπουλος, ενώ τον συντονισμό είχε ο εικαστικός Γιάννης Μαρκαντωνάκης.

Στο περιθώριο της εκδήλωσης μιλώντας στα "διαδρομές" ο κ. Βασιλείου τόνισε ότι «το βιβλίο περιγράφει το εσωτερικό του κόσμου της σύγχρονης τέχνης, ενώ αναδεικνύει τις χαρακτηριστικές πρακτικές και νοοτροπίες που σπανίως γίνονται αντιληπτές αν και οριοθετούν αυτόν

τον κόσμο». Ο κ. Βασιλείου επεσήμανε ακόμα ότι «τα ερωτήματα που τίθενται είναι ποικίλα. Πώς γίνεται κάποιος καλλιτέχνης της σύγχρονης τέχνης; Ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν τα σημερινά μουσεία; Ποια είναι η δύναμη της αγοράς της τέχνης; Ποιες είναι και πώς εφαρμόζονται οι κρατικές πολιτικές; Ποιο το νομικό καθεστώς των έργων τέχνης κ.λπ.

Οι απαντήσεις, λοιπόν, μέσα στο βιβλίο δίνονται με βάση απόψεις ειδικών από διαφορετικά γνωστικά πεδία. Την αισθητική, την ιστορία της τέχνης, τη νομική και οικονομική επιστήμη. Είναι η σύγχρονη τέχνη, από τις πιο δημόσιες, στις πιο αποκλειστικές και ιδιωτικές εκδηλώσεις, εμφανίζεται σαν ένας κόσμος με ριζικές διαφορές σε σχέση με το παρελθόν. Ο κόσμος αυτός συνεχίζει να διχάζεται. Από το εσωτερικό του, του οποίου το βιβλίο σκιαγραφεί τους ενδότερους μηχανισμούς του, φαίνεται συναρ-

Από αριστερά ο καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης στη Αρχιτεκτονική σχολή του Πολυτεχνείου Κρήτης Θανάσης Μουτσόπουλος, ο καθηγητής της Φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης Κωνσταντίνος Βασιλείου και ο εικαστικός Γιάννης Μαρκαντωνάκης.

παστικός και παγκοσμιοποιημένος. Από το εξωτερικό του, είναι ένας κόσμος ακατανόητος που στερείται νοήματος. Ο δικασμός αυτός είναι ενδεικτικός της ταυτότητάς του. Αντί να θεωρηθεί μια συνέχεια της μοντέρνας τέχνης, εδώ η σύγχρονη τέχνη προσδιορίζεται ως ένα νέο "παράδειγμα της τέχνης", το οποίο νοηματοδοτεί με καινοφανή τρόπο την παραγωγή και την πρόσληψη του έργου τέχνης, όπως και τη σχέση του καλλιτέ-

χνη με τους θεσμούς».

Μετά το τέλος της παρουσίασης ακολούθησε μια ενδιαφέρουσα συζήτηση, στην οποία οι παρευρισκόμενοι έθεσαν κάποια ερωτήματα στους ομιλητές, ακούστηκαν διάφορες απόψεις που αφορούσαν όχι μόνο αυτά τα οποία πραγματεύεται το βιβλίο, αλλά γενικότερα ζητήματα για την Τέχνη.

Την εκδήλωση διοργάνωσε ο "Χώρος Τέχνης Χανίων" και το βιβλιοπωλείο "Το βιβλίο".

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Εκδήλωση πολιτισμού

Το αρχιτεκτονικό παραμύθι "Α-ρωτόκριτος, Β-αρετούσα, Γ-δου. Ενα αρχιτεκτονικό παραμύθι στην Κρήτη" θα παρουσιαστεί αύριο Κυριακή στις 7:30μ.μ. στο Κ.Α.Μ. Το βιβλίο αυτό εγκαινιάζει την εκδοτική δραστηριότητα της Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ., αφιερωμένη στην αρχιτεκτονική και τα παιδιά.

Η συγγραφέας του παραμυθιού Παυλίνα Παμπούδη, θα διαβάσει αποσπάσματά του ενώ η εικονογράφος του, Σοφία Βλαζάκη και η Χαρά Ανδρεάδου, σχολική σύμβουλος Α/βάθμιας Εκπαίδευσης Χανίων θα κουβεντιάσουν με το κοινό για την έκδοση.

Στον χώρο του Κ.Α.Μ. θα υπάρχει έκθεση σχεδίων της εικαστικού Σοφίας Βλαζάκη που φιλοτέχνησε για την εικονογράφηση του παραμυθιού.

Παράλληλα, θα εγκαινιαστεί το πωλητήριο του Κ.Α.Μ., με πρωτότυπα αντικείμενα υψηλού σχεδιασμού με αναφορά στην αρχιτεκτονική και τα Χανιά.

ΣΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Εκδήλωση τιμής και μνήμης για τη Ζωή Μπτροτάκη

Εκδήλωση τιμής και μνήμης αφιερωμένη στη Ζωή Ελ. Μπτροτάκη διοργανώνει το Διοικητικό Συμβούλιο του Λυκείου Ελληνίδων σήμερα Σάββατο στις 5:30 μ.μ. στην αίθουσα του Λυκείου, Κ. Μπτροτάκη 1.

ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

"Ο Φρες στο διάβα των αιώνων" (τόμος Β')

Εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου του Μανώλη Ι. Μακρινάκη "Ο Φρες στο διάβα των αιώνων - τόμος Β': Οι Οικογένειες του Φρε" θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή και ώρα 6μ.μ. στην αίθουσα της

Παγκρητίου Ενώσεως Αθηνών (Στράβωνος 12, Παγκράτι) με συνδιοργανωτές την Παγκρήτιο Ένωση Αθηνών, την Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου και τον Σύλλογο Φρεδιανών Αττικής. Την παρουσίαση θα κάνει ο δάσκαλος-λογοτέχνης Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης, ενώ αποσπάσματα θα διαβάσει η δασκάλα Γιάννα Μαργαρίτη. Τον συντονισμό της εκδήλωσης θα έχει ο δημοσιογράφος - παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών Γιάννης Κριαράκης.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

"Αγαπημένη λέξη μου έγινε τ' όνομά σου"

Παρουσίαση του νέου βιβλίου με μαντινάδες του Γιάννη Μεγαλακάκη "Αγαπημένη Λέξη μου έγινε τ' όνομά σου" θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου στις 8μ.μ. στον Ιστιοπλοϊκό Όμιλο Χανίων, Νεώριο Μόρο. Κεντρικοί ομιλητές είναι ο ιστορικός ερευνητής Δημήτρης Νικολακάκης, πρόεδρος της Ε.Π.Δ και ο συγγραφέας Γιάννης Μεγαλακάκης, ερευνητής - δάσκαλος κρητικών χορών. Παρουσίαση - συντονισμός: Κατερίνα Πολύζου, δημοσιογράφος.

Την εκδήλωση οργανώνουν ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Χανίων και οι εκδόσεις "CaptainBook".

ΕΛΙΑΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΑΡΕΝΑ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
Παρασκευή 11 Δεκεμβρίου 2015 (Παγκόσμια Ημέρα Παιδιού) στις 19.00
Σάββατο 12 Δεκεμβρίου 2015 στις 12.00 και στις 19.00
Κυριακή 13 Δεκεμβρίου 2015 στις 12.00 και στις 19.00

ΒΕΝΙΖΕΛΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΧΑΝΙΩΝ

Γενική είσοδος: 5€ - τηλ. κρατήσεων: 6994 456536

Η ΕΝΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ
ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΧΑΝΙΩΝ
ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ ΣΤΟ

Χριστουγεννιάτικο Πλαζάρι

βιβλίου και όχι μόνο...

Χαρίζω ένα βιβλίο...
Χαρίζω ένα χαμογέλο!

ΣΤΙΣ 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
ΣΤΟ ΦΕΙΔΙΑ (ΠΛ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ)
ΩΡΕΣ: 10πμ - 5μμ

Τα έσοδα θα διατεθούν για τις ανάγκες του Εργαστηρίου Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης Χανίων

ΜΙΑ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

“Της Ιθάκης το ωραίο ταξίδι...”

Μία πολυμορφική παράσταση βασισμένη σε μία ιδέα του Γιώργου Λουτσέτη, στην οποία συνομιλούν η μουσική με τις εικόνες, μέσα από τις αφορμές που δίνουν τρεις στίχοι από την “Ιθάκη” του Κωνσταντίνου Καβάφη θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή και τη Δευτέρα 14 Δεκεμβρίου στις 9:15 μ.μ. στο Νεώριο Μόρο (ΙΟΧ).

Μουσική, οι προβολές, τα θεατρικά, η κίνηση, βρίσκονται άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους, ώστε να δομούν την υπόθεση, η οποία παρουσιάζει μουσικές, ποιητικές και κινηματογραφικές αναφορές, πάνω στα θέματα που πραγματεύεται, μέσα από το προσωπικό πρίσμα του δημιουργού της παράστασης.

Συντελεστές της παράστασης:

Γιώργος Λουτσέτης: Ιδέα - δομή παράστασης, σκηνοθεσία, πιάνο - τραγούδι.

Ελισάβετ Βερούλη: Τραγούδι.

Κώστας Πανταζής: Μπουζουζί - κιθάρα.

Συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Κώστας Βερονίκης, Αργυρώ Βου-

τετάκη, Κατερίνα Βουτετάκη.

Shadow movements: Κάλλι Ρουμελιώτου, Έρη Κεχρά, Γρηγορία Οικονομάκη, Θάλεια Ραγκούση.

Ηχογραφημένη φωνή - βοηθός σκηνοθέτη: Κατερίνα Παπαδάκη.

Φωτισμοί: Ελενα Αθανασοπούλου.

Τεχνικός σχεδιασμός ήχου και εικόνας, προβολές: “Nest” Studio & Productions - Χανιά.

Συμπαράγωγή: “Nest” Studio & Productions, Θεατρικός κύκλος.

Είσοδος ελεύθερη, με προαιρετική συνεισφορά.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΑΤΡΟΥ “ΜΝΗΜΗ”

“Λαμπεντούζα”

Το άκρως επίκαιρο και μαχητικό θεατρικό έργο του άγγλου θεατρικού συγγραφέα Άντερς Λουστγκάρτεν, “Λαμπεντούζα” παρουσιάζει η Εταιρεία Θεάτρου “Μνήμη” για έξι παραστάσεις από την Παρασκευή 18 μέχρι την Τετάρτη 23 Δεκεμβρίου στο Θέατρο “Κυδωνία”. Θέμα του έργου το φαινόμενο της μετανάστευσης στις μέρες μας και η αντιμετώπισή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το έργο, γραμμένο μέσα στο 2015, ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Ελλάδα και θα παρουσιαστεί σε μετάφραση Δημήτρη Κιούση, σκηνοθεσία Μιχάλη Βιρβιδάκη, σκηνικά και κοστούμια Ξανθής Κόντου, σύνθεση ήχων Δημήτρη Ιατρόπουλου, ενώ τους ρόλους του κειμένου θα ερμηνεύσουν οι ηθοποιοί Κατερίνα Μαντίλ και Μιχάλης Βιρβιδάκης. Η παράσταση θα συνοδεύεται από πρόγραμμα - βιβλίο με τη μετάφραση του έργου, εισαγωγικά στο έργο κείμενα, την εργοβιογραφία του συγγραφέα, και φωτογραφίες από την παράσταση.

Οι παραστάσεις:

Παρασκευή 18 Δεκεμβρίου, ώρα έναρξης 9.30 μ.μ.

Σάββατο 19, Δευτέρα 21, Τρίτη 22 και Τετάρτη 23 Δεκεμβρίου, ώρα έναρξης 9.30 μμ.

Κυριακή 20 Δεκεμβρίου, (απογευματινή) ώρα έναρξης 7.30 μ.μ. Τιμή εισιτηρίου: 12 ευρώ (γενική είσοδος).

Το θεατρικό έργο “Λαμπεντούζα” γράφτηκε από τον Άντερς Λουστγκάρτεν κατόπιν παραγγελίας του θεάτρου Σόχο του Λονδίνου στο πλαίσιο αφιερώματος που αφορούσε στο πολιτικό θέατρο σήμερα. Το έργο ανέβηκε για πρώτη φορά την άνοιξη του 2015 σε σκηνοθεσία του Steven Atkinson με τους Louise Mai Newberry και Ferdy Roberts στους ρόλους της Ντενίζ και του Στέφανο.

Περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνία, στο τηλέφωνο 28210 92395 και 6973005570 και στην ιστοσελίδα: www.theatro-kydonia.gr.

ΑΠΟ ΤΗΝ “ΑΡΕΝΑ”

“Ελίζα” της Ξένιας Καλογεροπούλου

Μετά τη μεγάλη επιτυχία του πρώτου κύκλου παραστάσεων, το παιδικό θεατρικό έργο “Ελίζα” της Ξένιας Καλογεροπούλου που παρουσιάζει η “Αρένα”, με πρωτότυπη μουσική του Χανιώτη τραγουδοποιού Λεωνίδα Μαριδάκη, επιστρέφει με νέες παραστάσεις στο Βενιζέλιο Ωδείο. Οι παραστάσεις θα δοθούν σήμερα Σάββατο και αύριο Κυριακή στις 12 μ. και στις 7 μ.μ.

Η Ελίζα, σερβιτόρα σε μια ταβέρνα στο Πλύμουθ ερωτεύεται τον Πάτρικ, αξιωματικό του Ναυτικού. Ο Πάτρικ φεύγει για αποστολή στην άλλη άκρη της γης. Χάνεται και η Ελίζα πληροφορείται τον θάνατό του. Δεν πιστεύει στιγμή ότι ο αγαπημένος της χάθηκε, ναυλώνει ένα καράβι και συντροφιά με τον αγαπημένο της φίλο Φρέντυ, τον κολλητό του Πάτρικ, Στάνλεϊ και ένα αγαθό γίγαντα, τον Μακ, αποφασίζουν να ψάξουν όλο τον κόσμο για να τον βρουν. Πειρατές, μάχες, ξιφομαχίες, αραβικά παζάρια, μουσικές και νέοι σύμμαχοι τους περιμένουν στην

αναζήτησή τους. Θα τα καταφέρουν...;;

Γενική είσοδος: 5 ευρώ.

Τα έσοδα θα διατεθούν για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ “Δ. ΒΛΗΣΙΔΗΣ”

“Ο Πύργος”

Μετά τη σουρεαλιστική κωμωδία “Εις Μνήμην” η “Hands Up”, παρουσιάζει ξανά τη νέα κωμωδία “Ο Πύργος” βασισμένη σε κείμενο - σκηνοθεσία του Γιάννη Κουκουράκη με 4 παραστάσεις που θα δοθούν σήμερα και αύριο στις 6:30 το απόγευμα και 9:15 το βράδυ στο Θέατρο “Δ. Βλησίδης”.

Είναι μια κωμωδία γεμάτη μυστήριο, σχιζοφρένεια, ρομαντισμό, μοιραία πάθη και λάθη.

Διανομή: Έλια Βεργανέλακη, Κατερίνα Δαμβόγλου, Νίκη Ελληνικάκη, Νίκος Μαρκάκης, Νίκος Μοτάκης, Γιάννης Κουκουράκης. Χορογραφίες: Κωνσταντίνα Μαρινάκη. Μουσική Επιμέλεια: Νίκος Μαρκάκης, Γιάννης Κουκουράκης. Ηχοί - Φωτισμοί: Ανδρέας Βάνδουλας. Συμμετέχουν: Μαρία Κουτσουκλάκη, Ιωάννα Λουκάκη, Αργυρώ Ρουμελιωτάκη, Κωνσταντίνος Ρουμελιωτάκης, Ελισάβετ Τσακίρη.

Εισιτήριο: Κανονικό 10 € Μειωμένο 7 €.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ “ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ”

Πανόραμα Ιταλικού Κινηματογράφου

Με την ταινία “Χάος” (1984) των Πάολο και Βιττόριο Ταβιάνι ολοκληρώνεται αύριο Κυριακή 13 Δεκεμβρίου στις 8 μ.μ. στην αίθουσα του Τ.Ε.Ε. (Νεάρχου 23) ο πρώτος κύκλος των προβολών του κινηματογραφικού αφιερώματος στον φημισμένο ιταλικό κινηματογράφο με τον γενικό τίτλο: “Μικρά Αριστουργήματα Μεγάλων Ιταλών Σκηνοθετών” που οργανώνει ο Σύλλογος “Οι Φίλοι των Γραμμάτων”.

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

“Αυτός και το παντελόνι του”

Στο πλαίσιο της έκθεσης “Ο κόσμος του Γιάννη Κύρου. Σκηνικά, κοστούμια και αρχειακό υλικό από το θέατρο, τον χορό, τη μουσική και την τηλεόραση”, αύριο Κυριακή και ώρα 8 μ.μ. η Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων παρουσιάζει τη θεατρική παράσταση “Αυτός και το παντελόνι του” του Ιάκωβου Καμπανέλλη με τον Λευτέρη Μπουτωνάκη.

Μικρό αντιπροσωπευτικό δείγμα της παλιότερης δραματουργικής παραγωγής του Ιακώβου Καμπανέλλη γραμμένη για τον Βασίλη Διαμαντόπουλο. Το μονόπρακτο αυτό είναι ένας μονόλογος. Ένας μονόλογος όμως που ουσιαστικά είναι ένας διάλογος, η σύγκρουση ενός αδύναμου ανθρώπου με το ανελέητο περιβάλλον του.

Η παράσταση γίνεται με την αρωγή της θεατρικής ομάδας “ΑΡΕΝΑ”. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΤΟ “ΜΕΓΑΛΟ Ο”

“Το μενταγιόν της Ρενάτα”

Παιδική παράσταση “Το μενταγιόν της Ρενάτα”, ένα παραμύθι με κούκλες και ζωντανή μουσική, θα παρουσιαστεί στο “Μεγάλο Ο” σήμερα στις 7:30 μ.μ.

Ένα μενταγιόν από τα βάθη της ανατολής που από γενιά σε γενιά έχει φτάσει στον ωραίο λαϊκό της Ρενάτα, χάνεται απότομα για να ξαναβρεθεί μετά από χρόνια στα χέρια του ιππότη Μεντιβάλη στη Γαλλία. Ένα ερώτημα που ταξιδεύει από το Μεσαίωνα στην Αναγέννηση ψάχνοντας απάντηση.

Μία σχεδόν ιστορία αγάπης σε μία τραγωδία που αποφασίζει να γίνει κωμωδία.

Σύλληψη, σκηνοθεσία, κούκλες: ομάδα Φύρδην Μίγδην
Κείμενο: Ζωή Βλάσση. Διασκευή κειμένου και Αφήγηση: Έλλη Παννάκη. Μουσική: Έλλη Γιαννάκη (ούτι, λύρα, φλογέρες), Στέργιος Παπακωνσταντίνου (Κρουστά)
Διάρκεια: 50 λεπτά. Είσοδος: 6 ευρώ.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

“Ενας Κρητικός που τον έλεγαν Δία”

Ο Σύλλογος “Φίλων Θεάτρου Χανίων” σας καλεί, όπως κάθε χρόνο το τελευταίο Σαββατοκύριακο πριν τα Χριστούγεννα, να παρακολουθήσετε μια παράσταση για μικρά και μεγάλα παιδιά, βασισμένη στο παραμύθι της Νανώς Σπανουδάκη – Κουτσάκη “Ενας Κρητικός που τον έλεγαν Δία”. Παραστάσεις θα δοθούν το Σάββατο 19 και Κυριακή 20 Δεκεμβρίου στις 7 μ.μ. στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

Μπορεί το εμβληματικό έργο του Θουκυδίδη “Η ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου” να ανέβει στο θεατρικό σανίδι; Μπορεί ένα κείμενο που μιλάει για μάχες και παιχνίδια εξουσίας στα χρόνια της αρχαιότητας να συγκινήσει έναν σημερινό έφηβο; Κι ακόμα, μπορεί όλα αυτά να παρασταθούν μπροστά στα μάτια του κοινού από ένα μόλις ηθοποιό; Η απάντηση είναι «ναι», όταν ο άνθρωπος που αναλαμβάνει να παντρεύει την ιστορία με το θέατρο με το βλέμμα προσηλωμένο στη συγκίνηση, έχει την εμπειρία, την ευαισθησία και την τόλμη της καταξιωμένης ηθοποιού και σκηνοθέτιδας Άννας Κοκκίνου!

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗΝ ΗΘΟΠΟΙΟ ANNA KOKKINOY

Παντρεύοντας τον Θουκυδίδη με το θέατρο

Ο λόγος για την παράσταση “Εγώ ο Θουκυδίδης, ένας Αθηναίος” που βασίζεται σε συρραφή αποσπασμάτων από την “Ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου” του Θουκυδίδη.

Την ιστορία αφηγείται επί σκηνής ένας “άνθρωπος-μηχανή”, ένας άφυλος φουτουριστικός μάντης, που βρίσκεται καθηλωμένος σ’ ένα high-tech αμαξίδιο, εξοπλισμένος με εξαρτήματα πτήσης. Ανίκανος να περπατήσει στη γη, αλλά έτοιμος να περιπλανηθεί στον χωροχρόνο της ιστορίας, μιλάει για ένα μακρινό πολύνεκρο πόλεμο του παρελθόντος, που μοιάζει σαν να έρχεται από το μέλλον... Η πάλλουσα φωνή του αφηγητή, σε συνδυασμό με τις προβολές στον τοίχο και την υποβλητική μουσική, βοηθά το κοινό να αποκαλύψουν τον Πελοποννησιακό πόλεμο μέσα από μια πρωτόγνωρη θεατρική εμπειρία. Η παράσταση έχει ήδη περιοδεύσει σε 13 πόλεις σε ολόκληρη την Ελλάδα με πρωινές παραστάσεις για Γυμνάσια και Λύκεια και βραδινές για το κοινό, αποσπώντας θετικές κριτικές. Τελευταίος σταθμός τα Χανιά όπου θα παρουσιαστεί το ερχόμενο Σάββατο 19 και Κυριακή 20 Δεκεμβρίου, στο Βενιζέλειο Ωδείο, στις 9 το βράδυ, με τη στήριξη του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης.

Οι “διαδρομές” μίλησαν με την κα Κοκκίνου για την ξεχωριστή αυτή παράσταση, την επικαιρότητα του Θουκυδίδη αλλά και την κρίση που μπορεί να λειτουργήσει ως καθρέπτης για να ανακαλύψουμε τον εαυτό μας.

Η ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου είναι ένα κείμενο που με μια πρώτη ματιά δεν μοιάζει να είναι τόσο “βατό” σε μια δραματουργική επεξεργασία. Είναι έτσι;

Αντίθετα νομίζω ότι είναι απόλυτα “βατό” και μπορεί να μετατραπεί σε θέατρο αρκεί να βρει κανείς τον τρόπο να το κάνει...

Ποιο ήταν λοιπόν το “κλειδί” για τη μετατροπή του σε θεατρική πρώτη ύλη; Ποιο ήταν το βασικό σκηνοθετικό εύρημα;

Αυτό το οποίο βρήκα είναι ένα αναπνηρικό αμαξίδιο, το οποίο ονόμασα “μηχανή πολέμου” γιατί έχει πάνω κάτι σαν μεταλλικά φτερά. Επίσης, καθώς προχωρούσαν οι πρόβες κατάλαβα ότι δεν μπορώ να μιλάω με φυσική φωνή και βάλαμε ένα λαπ-τοπ που επεξεργάζεται τις φωνές και αλλάζει η χροιά ανάλογα με την ψυχολογία του κάθε προσώπου που μιλά. Αυτό λειτούργησε πάρα πολύ καλά.

Θα λέγαμε δηλαδή ότι η τεχνολογία έγινε η γέφυρα για να μετουσιωθεί ένα ιστορικό κείμενο σε θεατρικό...

Ναι, αλλά δεν είναι απλώς η τεχνολογία.

«Τα παιδιά είναι απόλυτα ανοιχτά σε κάποιον ο οποίος θα θελήσει να ασχοληθεί πραγματικά μαζί τους»

Αυτό το μηχανήμα το χρησιμοποιούω σαν ένα είδος προσωπείου, μάσκας. Γίνομαι στη σκηνή ένας υπερ-ηθοποιός όπου μπορώ να κινούμαι, να τρέχω, να στριφογυρίζω και να ανεβοκατεβάζω τα φτερά ενώ όλα αυτά λειτουργούν σαν μουσική αντιστικτικά με το κείμενο.

Δεδομένου ότι έχετε πίσω σας μια μεγάλη πορεία στα θεατρικά πράγματα θα περίμενε κανείς να κάνετε πιο “συμβατικές” επιλογές. Κλασικό ρεπερτόριο, εμβληματικούς ρόλους που κάθε ηθοποιός θέλει να ερμηνεύσει κ.λπ. Αντίθετα εσείς δοκιμάζετε σε έναν ρόλο πρόκληση. Γιατί;

Ο λόγος για τον οποίο το κάνω αυτό είναι γιατί ως καλλιτέχνης είμαι ευαίσθητη με όλα αυτά που συμβαίνουν στην κοινωνία. Τα τελευταία χρόνια ζούμε μια ακραία πολιτική κατάσταση κι έκρινα ότι αυτό που κάνω είναι απολύτως απαραίτητο να γίνει. Τα κείμενα αυτά έχουν πολύ μεγάλη σχέση με ό,τι ζούμε. Ήταν λοιπόν επιθυμία μου αλλά και χρέος μου να κάνω αυτή την παράσταση.

Η μελέτη της Ιστορίας λέγεται ότι μπορεί να μας βοηθήσει να αποφύγουμε την επανάληψη λαθών του παρελθόντος. Αυτό πιστεύετε κι ο ίδιος ο Θουκυδίδης. Εσείς το πιστεύετε ή νομίζετε ότι αποτελεί ένα ευσεβή πόθο καταδικασμένο να μένει ανεκπλήρωτος;

Ο ίδιος ο Θουκυδίδης αναφέρει ότι αν γράφει αυτό που γράφει είναι για να αποτελέσει απόκτημα παντοτινό και να φανεί χρήσιμο για το μέλλον. Η αλήθεια είναι ότι ο Θουκυδίδης δεν καταγράφει μόνο με απίστευτη λεπτομέρεια και ακρίβεια τα γεγονότα, ως ο πρώτος ρεπόρτερ παγκοσμίως, αλλά μέσα από την καταγραφή του φωτίζεται η ψυχολογία και η φύση του ανθρώπου. Άλλωστε ο Θουκυδίδης είναι παιδί του “χρυσού αιώνα” και είναι ποτισμένος από τα εμβληματικά κείμενα της εποχής του. Γι’ αυτό και το έργο του δεν σου μαθαίνει απλώς κάτι, αλλά δημιουργεί συγκίνηση. Δημιουργεί συγκίνηση επειδή βλέπει μέσα σε αυτό τον εαυτό του, βλέπει εμάς, βλέπει τον καθένα.

Το έργο του Θουκυδίδη θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ως μια σπουδή στην ανθρώπινη φύση. Είναι σαν να απογυμνώνει τον άνθρωπο από τα χαρακτηριστικά της κάθε εποχής και να τον παρουσιάζει πέρα από τον χρόνο. Ωστόσο, μέσα από το κείμενό του μένει ίσως μια πικρή γεύση ως προς την ανθρώπινη ψυχοσύνθεση. Συμφωνείτε;

Αφήνει μια πικρή γεύση αλλά όταν ένα κείμενο σου μαθαίνει κάτι, αυτή η πικρή γεύση αποκτά μια ομορφιά. Μετουσιώνεται σε κάτι δημιουργικό και ωφέλιμο.

Η παράστασή σας απευθύνεται μεταξύ άλλων σε εφήβους που μελετάνε στο σχολείο την εποχή του Πελοποννησιακού πολέμου. Δύσκολο κοινό οι έφηβοι. Πώς δέχθηκαν την παράσταση;

Όταν ξεκίνησα τις παραστάσεις τα παιδιά δεν άκουγαν λέξη. Αυτό δεν μπορούσε να συνεχιστεί κι έκανα ένα πείραμα: άρχισα να τους μιλάω και να τους εξηγώ ορισμένα πράγματα. Σας διαβεβαιώ λοιπόν ότι φτάσαμε στο σημείο να έρχονται καθηγητές και να μου λένε έκπληκτοι ότι δεν περίμεναν ότι θα μπορούσαν να μείνουν τόσο ήσυχα παιδιά της Γ’ Λυκείου. Τι θέλω να πω με αυτό; Θέλω να πω ότι τα παιδιά είναι απόλυτα ανοιχτά σε κάποιον ο οποίος θα θελήσει να ασχοληθεί πραγματικά μαζί τους.

Πάντως με αυτές τις παραστάσεις αναδεικνύεται και μια άλλη διάσταση του θεάτρου, η παιδαγωγική του διάσταση.

Το θέατρο μέσα από την αμεσότητά του έχει τη δύναμη να συγκινήσει νέα παιδιά και να τους δώσει κίνητρο να ακούσουν κάτι που διαφορετικά, μέσα από την ξερή παράθεση πληροφοριών σε μια σχολική αίθουσα, θα αδιαφορούσαν...

Ενας μαθητής, ένα παιδί 15 χρονών, που είδε την παράσταση στη Θεσσαλονίκη μου είπε ακριβώς αυτό: «Ξέρετε γιατί είχε ενδιαφέρον αυτό που μας δείξατε; Γιατί είναι πολύ ζωντανό!».

Κλείνοντας θα ήθελα να σας ρωτήσω ποιο πιστεύετε ότι θα είναι το αποτύπωμα της κρίσης στο θέατρο; Τι θα αφήσουν δηλαδή αυτές οι μέρες στο θέατρο;

Δεν ξέρω, δεν μπορώ να σας πω. Είναι κάτι που είναι ακόμα σε εξέλιξη. Πάντως πιστεύω ότι είναι μια ευκαιρία για όλους τους ανθρώπους -κι όχι μόνο του θεάτρου- τώρα που η χώρα είναι σε τέτοιο χάλι, να δει κανείς κατά βάθος ποιιο ήμαστε.

Παραστάσεις στα Χανιά

Το έργο “Εγώ ο Θουκυδίδης, ένας Αθηναίος” θα παρουσιαστεί με τη στήριξη του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Κρήτης (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.) στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων το ερχόμενο Σάββατο 19 και Κυριακή 20 Δεκεμβρίου στις 9 το βράδυ.

Η παράσταση του Θεάτρου “Σφενδόνη”, με την Άννα Κοκκίνου και με την υποστήριξη του Ιδρύματος Ωνάση έχει ταξιδέψει ήδη σε 13 πόλεις της Ελλάδας και είναι ενταγμένη στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Στέγης

Γραμμάτων και Τεχνών καθώς παρουσιάζεται σε μαθητές γυμνασίων και λυκείων αλλά και σε ενήλικους. Τελευταίος σταθμός της περιοδείας είναι τα Χανιά.

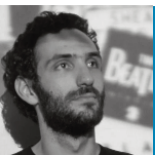
Το κείμενο είναι του Θουκυδίδη, σε μετάφραση του Ν. Μ. Σκουτερόπουλου. Τη δραματουργική επεξεργασία έκαναν οι Άννα Κοκκίνου και Νίκος Φλέσσας. Η σκηνοθεσία είναι της Άννας Κοκκίνου, με τη συνεργασία του Νίκου Φλέσσα. Τη μουσική επιμέλεια έχει ο Δημήτρης Ιατρόπουλος, ενώ τον σχεδιασμό των φωτισμών έκανε ο Χρήστος Τζιόγκας. Το σκηνικό και τα κοστούμια επιμελήθηκε η Άννα Κοκκίνου (οι

χάρτινοι τοίχοι είναι από μια ιδέα του Νίκου Αλεξίου) και τον σχεδιασμό των φτερών έκανε ο Δημήτρης Κορρές. Ο ηλεκτρονικός σχεδιασμός των φωνών είναι του Μηνά Εμμανουήλ. Βοηθός σκηνοθέτη: Λία Ανδρέου, φωτογραφίες: Σπύρος Στάβερης και Πέτρος Χυτήρης. Ερμηνεύει η Άννα Κοκκίνου.

Τιμή εισιτηρίου: 12 ευρώ κανονικό, 10 ευρώ μαθητικό, φοιτητικό, άνεργοι ΟΑΕΔ, τρίτεκνοι, πολύτεκνοι, άνω των 65 ετών, ΑΜΕΑ 67%.

Προπώληση εισιτηρίων, κρατήσεις θέσεων στα γραφεία του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. (28210-44256).

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Η Καρδερίνα

» Donna Tartt (μτφρ. Χριστιάννα Ελ.

Σακελλαροπούλου, εκδόσεις Α.Α. Λιβάνη)

Όσο ήμουν ακόμα στο Άμστερνταμ, είδα στον ύπνο μου τη μητέρα μου για πρώτη φορά ύστερα από χρόνια. Ήμουν κλεισμένος στο ξενοδοχείο μου πάνω από μία βδομάδα, υπερβολικά φοβισμένος για να ξεμυτίσω ή να τηλεφωνήσω σε οποιονδήποτε. Η καρδιά μου έτρεμε και σφιγγόταν με τους πιο αθώους θορύβους: Το κουδούνισμα του ανελκυστήρα, το κροτάλισμα του τρόλεϊ με τα μουκαλάκια για τον ανεφοδιασμό των μίνιμπαρ, ως και αυτά ακόμα τα μελωδικά καμπανίσματα των ρολογιών που σήμαιναν την ώρα από τα κωδωνοστάσια της Βεστερκερκ και της Κρέιτμπερχ είχαν μία σκοτεινή αιχμή στην κλαγγά τους, μία υποβόσκουσα αίσθηση καταδίκης βγαλμένη από σκοτεινό παραμύθι. Περνούσα τη μέρα μου καθισμένος στα πόδια του κρεβατιού, προσπαθώντας απεγνωσμένα να βγάλω κάποιο νόημα από τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων (πράγμα εντελώς μάταιο, αφού δεν ήξερα λέξη ολλανδικά), κι όταν τελικά τα παρατούσα, σπινθίζονταν μπροστά στο παράθυρο και χάζευα πέρα στο κανάλι, με το χαμηλό παλτό μου ριγμένο πάνω μου, αφού, έχοντας φύγει εσπευσμένα από τη Νέα Υόρκη, δεν είχα πάρει μαζί μου ρούχα αρκετά ζεστά ούτε καν για εσωτερικό χώρο.

Ο Θίο Ντέκερ ξεκινά την αφήγηση της ιστορίας του από το δωμάτιο ενός ξενοδοχείου στο Άμστερνταμ, όπου βρίσκεται φοβισμένος και ελαφρά ντυμένος, για να το εγκαταλείψει ή για να επικοινωνήσει με κάποιον γνωστό ή φίλο, δημιουργώντας στον αναγνώστη εξ αρχής ένα πλήθος ερωτημάτων (ανάμεσα σε άλλα: πώς και κάτω από ποιες συνθήκες βρέθηκε εκεί, πού βρίσκεται τώρα που γράφει αυτές τις γραμμές) και ένα κλίμα αγωνίας. Και θέλοντας να απαντήσει στα ερωτήματα αυτά, και να δικαιολογήσει τον τρόπο, αλλά και την ανάγκη να διηγηθεί αυτή την ιστορία, πρώτιστα στον εαυτό του, ο Θίο θα πιάσει το νήμα από την αρχή, από την ημέρα εκείνη που η ζωή του άλλαξε για πάντα, όταν, πιηγαίνοντας με τη μητέρα του στο σχολείο για ένα ραντεβού με τον διευθυντή, εξαιτίας ενός παραπτώματος συνηθισμένου, όπως το κάπνισμα εντός των σχολικών εγκαταστάσεων, θα αποφασίσουν, έχοντας χρόνο μπροστά τους, αντί να φάνε πρωινό, όπως θα

προτιμούσε εκείνος, να μπου στο Μουσείο και να περπατήσουν ανάμεσα σε αίθουσες γεμάτες πίνακες ζωγραφικής της παγκόσμιας κληρονομιάς. Κάποια στιγμή που η μητέρα του έχει πάει μέχρι το κατάστημα με τα αναμνηστικά, ενώ εκείνος, μαγνητισμένος από ένα κορίτσι στην ηλικία του, που το συνοδεύει ένας ηλικιωμένος κύριος, στέκεται μπροστά στον πίνακα του Carel Fabritius, Η Καρδερίνα, αναζητώντας την ελάχιστη αφορμή για να μιλήσει στο κορίτσι, μια έκρηξη θα σπείρει τον πανικό. Λίγες στιγμές μετά, αφού ανακτήσει τις αισθήσεις του ο Θίο, θα επιχειρήσει να εγκαταλείψει το κτίριο, αναζητώντας τη μητέρα του και παίρνοντας μαζί του τον μικρό πίνακα. Το όνομα της μητέρας του βρίσκεται στη λίστα των θυμάτων του χτυπήματος.

Η Ντόνα Ταρτ επιτυγχάνει, ήδη από την αρχή, δύο στόχους πράγματι σπουδαίους και σημαντικούς, απόδειξη του ταλέντου, της έμπνευσης και του μόχθου κατά τη συγγραφή. Ο πρώτος, να εξάψει την περιέργεια του αναγνώστη, να τον εμπλέξει στην ανάγνωση του πολυσέλιδου μυθιστορηματικού της. Και ο δεύτερος, να δικαιολογήσει, τόσο την έκταση, όσο και την ένταση της αφήγησης. Βέβαια, το αρχικό αυτό βήμα δεν θα ήταν αρκετό, αν δεν συνοδεύονταν από μια ιστορία δυνατή και το σταδιακό χτίσιμο ενός χαρακτήρα, αντιφατικού μα στέρεου, όπως αυτού του Θίο, με ένα πλήθος άλλων, δευτερευόντων χαρακτήρων να τον συνοδεύουν και να εμφανίζονται στη σκηνή κατά την εξέλιξη της ιστορίας, ακόμα και ως ανάμνηση, όπως η μητέρα του ήρωα για παράδειγμα, μίας ιστορίας διάχυτης από ευρήματα και ανατροπές, με την ομαλή και συνειδητή πορεία προς την ολοκλήρωση του κύκλου, την επαναφορά του Θίο στο δωμάτιο του ξενοδοχείου, και την έξοδο, το (προσωρινό) τέλος της ιστορίας. Η εκ των υστέρων καταγραφή της ιστορίας επιτρέπει και δικαιολογεί την ενιαία αφηγηματική φωνή, το φιλτράρισμα της ιστορίας, την παράκαμψη κάποιων γεγονότων και χρονικών περιόδων, και την επιμονή στη λεπτομερή καταγραφή άλλων. Η Ταρτ, αν και προφανώς ελέγχει την ιστορία της στο σύνολό της, αφήνει εντούτοις να φανούν κάποιες ραφές στη σύνθεσή της, κάποιες κρίσιμες στιγμές, στις οποίες αποφασίζει να ακολουθήσει μια κατεύθυνση αντί για μια άλλη, αίσθηση που συγγενεύει με τα αδιέξοδα που βασανίζουν τον αφηγητή.

Αν και σίγουρα δεν πρόκειται για δοκίμιο ούτε καν για μυθιστόρημα δοκιμαϊκού χαρακτήρα, εντούτοις η Καρδερίνα διαθέτει ενδιαφέροντες προβληματισμούς γύρω από την τέχνη, την αυθεντικότητά της, τη χρηματική αποτίμησή της, τους διαφορετικούς τρόπους πρόσληψής της και τη χρησιμότητά της. Κάποια στιγμή ο Θίο, θα βρει καταφύγιο στο εργαστήριο του Χόμπι, που βρίσκεται στο υπόγειο της γκαλερί που διατηρεί, και εκεί, στην ψυχία και την προσήλωσή που απαιτούνται για τη συντήρηση και την ανακατασκευή των επίπλων, θα δει έναν καινούριο κόσμο να ανοίγεται μπροστά του, έναν κόσμο ταυτόχρονα γόνιμο και γήινο, πνευματικό και χειρωνακτικό, εκλεπτυσμένο μα και γεμάτο ευκαιρίες εξάπτησης νεόπλουτων πελατών. Οι σκηνές από το εργαστήριο του Χόμπι ξεχωρίζουν σε ένα μυθιστόρημα ξεχωριστό στο σύνολό του.

Υποψιάζομαι πως η επιλογή της συγγραφέως να απλώσει την ιστορία της ανάμεσα σε τρεις πόλεις, το Άμστερνταμ, τη Νέα Υόρκη και το Λας Βέγκας, δεν είναι καθόλου τυχαία, εφόσον η τέχνη αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες του μυθιστορηματος. Μοιάζει να τοποθετεί τρία σημεία κομβικά στην εξέλιξη του πολιτισμού, τη Βορειοκεντρική Ευρώπη, την ανατολική ακτή και τη δυτική ακτή των Ηνωμένων Πολιτειών. Η γέννηση, η συντήρηση και η παρακμή.

Η κατοχή του πίνακα, η απώλεια της μητέρας και η αναζήτηση της ταυτότητας, σε μια πορεία δίχως πυξίδα, σε ένα μυθιστόρημα με έντονη την παραμονή, που μοίρασε την καθημερινότητά μου στα δύο. Η στιγμή που θα αναζητήσω το πρώτο μυθιστόρημα της Ταρτ, τη Μυστική Ιστορία, κατά γενική ομολογία το καλύτερό της, δεν θα αργήσει.

Κάτι παράξενο

στο νου μου

Ορχάν Παμούκ

Εκδόσεις: Ωκεανίδα

Η ζωή ενός πλανόδιου μικροπωλητή και της αγαπημένης του. Μία ιστορία αγάπης στη σύγχρονη Πόλη. Για περισσότερο από 40 χρόνια, από το 1969 έως το 2012, ο Μεβλούτ τριγυρίζει στα σοκάκια της Πόλης. Είναι διαφορετικός από τους ανθρώπους γύρω του, υπάρχει κάτι "παράξενο" στο νου του! Προσπαθεί να καταλάβει τι είναι αυτό που τον ξεχωρίζει από τους άλλους, από πού προέρχεται αυτή η "παρεξενία". Αλλάζει επαγγέλματα, βρίσκεται κοντά στις αλλαγές που ζει η χώρα του, στις πολιτικές συγκρούσεις, στα πραξικοπήματα. Από επιλογή του δεν σταματά ποτέ να πουλά μπουζιά τις χειμωνιάτικες νύχτες, αναρωτιέται πάντα ποια πραγματικά είναι η αγαπημένη του και πόση σημασία έχει στον έρωτα το περρωμένο. Εξαρτώνται η ευτυχία και η δυστυχία μας από τις επιλογές μας; Ή μήπως ωριμάζουν ανεξάρτητα, έξω από εμάς, και μεις απλώς τις ζούμε, απλώς μας συμβαίνουν; Ο ήρωάς του γίνεται μάρτυρας της εκρηκτικής μετάλλαξης της Ιστανμπούλ σε μια τεράστια πόλη. Καθώς αλλάζουν οι δρόμοι και τα σοκάκια που γνώρισε παιδί, αλλάζει και ο ίδιος. Το παιδί και ο έφηβος δίνουν τη θέση τους στον σύζυγο και στον πατέρα. Τα αυθαίρετα και οι παράγκες δίνουν τη θέση τους στις λεωφόρους και τις πολυκατοικίες. Η πόλη του γίνεται αγνώριστη, αλλά ο Μεβλούτ αντί να αποξενώνεται της πιάνει την κουβέντα, κι αφήνει έτσι να συνομιλήσουν η ψυχή της πόλης του με τους καημούς της καρδιάς του.

Κάρολ

Patricia Highsmith

Εκδόσεις: Μεταίχμιο

Η δεκαεννιάχρονη Τερίζ νιώθει χαμένη στη σχέση της με τον φίλο της, για τον οποίον νοιάζεται, αλλά δεν νιώθει ερωτική επιθυμία. Όλα θα αλλάξουν, όμως, όταν η Κάρολ, μια πολύ κομψή παντρεμένη γυναίκα, κάνει την εμφάνισή της στο πολυκατάστημα όπου δουλεύει η Τερίζ για να αγοράσει δώρα για την κόρη της. Η Τερίζ θα νιώσει εκείνη τη στιγμή πως η προσωρινή δουλειά της ως πωλήτριας - ίσως και ολόκληρη η ζωή της - δεν είχε άλλο σκοπό πέρα απ' αυτή την αναπάντεχη συνάντηση. Η ερωτική τους σχέση μέλλει να εξελιχτεί άλλοτε με ήλιο και διαστακτικό τρόπο και άλλοτε βουτηγμένη σε κρίσεις και αντεγκλήσεις. Η πένα της Πατρίτσια Χάισμιθ θα μεταμορφώσει την ιστορία τους σ' ένα μαγευτικό ταξίδι θάρρους, αυτογνωσίας και έντονων αισθημάτων.

Ανκόρ

Πέλα Σουλτάτου

Εκδόσεις: Καστανιώτης

Ο κπουρός και η αδελφοποιητή γάτα, ο Αμούρ και η Σουίτι, ο καουμπούκι και η Φράου, η γυναίκα με το πι και ο άντρας με το γιώτα, το ξωτικό του δάσους κι ο ασπρομάλλης με τα φίλτρα, ο μπαρμπέρης, το τζιτζίκι και η ζωγράφος, ο ερωτευμένος κύριος καθηγητής, το νυχτοπούλι κι ο μαχαιροβγάλτης, η αδελφή με την ηπειρωτική προφορά, το αποδονάκι με το ρουμάνικο τραγούδι και ο ηλικιωμένος με τους καταρράκτες, το κλομό πρόσωπο, ο μετανάστης από το Μπαγκλαντές. Κι ένας αόρατος βιολιστής. Μπόνους τρακ ο νεκροθάφτης Σοπενκάουερ, που συνοδεύει τον υπέργηρο ναζί στην τελευταία του κατοικία. Ένας ανομοιογενής θίασος από αφανείς ήρωες συμβιώνει στο δυστοπικό οικοσύστημα της ασθένειας και του τραύματος, συντροφιά με αδελφότα ζώα, χρυσόψαρα, πεταλούδες, πουλιά, γάντια που χειρονομούν, ασανσέρ μαλωμένα με κάδους, καρέκλες που θέλουν να δραπετεύσουν. Οψεις της προσωπικής ιστορίας του καθενός αποκαλύπτονται μέσα από τη σχέση με τον άλλο, σε αλληπάλληλα ντουέτα, συνθέτοντας ένα ασπρόμαυρο μουσικό παραμύθι με στοιχεία μαγικού ρεαλισμού, όπου το κακό δεν μπορεί παρά να πτηθεί.

Το χαμένο Νόμπελ

Μία αληθινή ιστορία

Κώστας Αρκουδέας

Εκδόσεις: Καστανιώτης

Την άνοιξη του 1947, ενώ η Ελλάδα σπαράσσεται από τον Εμφύλιο, ο Νίκος Καζαντζάκης θέτει από κοινού υποψηφιότητα με τον Άγγελο Σικελιανό για το Νόμπελ λογοτεχνίας. Η υποψηφιότητά του συσπειρώνει το συντηρητικό κατεστημένο της εποχής, που βλέπει στο πρόσωπο του Κρητικού συγγραφέα έναν από τους μεγαλύτερους του εχθρούς. Ενάντιον του επιστρατεύονται όλα τα μέσα, θεμιτά και αθέμιτα, προκειμένου να αποφευχθεί η βράβευσή του. Από την άλλη, ο Καζαντζάκης προσπαθεί μόνος του για μια δεκαετία να κατακτήσει το Νόμπελ, αντιμετωπίζοντας θεούς και δαίμονες. Προσωπικές μαρτυρίες, επιστολές, άρθρα, αποσπάσματα από βιβλία και έγγραφα - ντοκουμέντα συνθέτουν ένα πολύχρωμο παζλ, που θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ευφάνταστο μυθιστόρημα, αλλά δεν είναι παρά η ιστορική αλήθεια. Στο βιβλίο αυτό συναντάμε προσωπικότητες όπως ο Παλαμάς, ο Καβάφης, ο Σεφέρης, ο Ελύτης και ο Ρίτσος, αλλά και διάσημους νομπελίστες όπως ο Έσσε, ο Ζιντ, ο Ελιοτ, ο Χέμινγουэй και ο Καμύ. Πάνω απ' όλα, όμως, γινόμαστε μάρτυρες της οδύσεως του πνευματικού και πολιτικού κόσμου της Ελλάδας στον 20ό αιώνα, που διήλθε μέσα από τις συμπληγάδες των αντιθέσεων και διαμόρφωσε τις συνθήκες των ημερών μας.

Παιδότοπος

Γ' ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΒΑΜΟΥ

Στο Ιτζεδίν παραμονές του Αγίου Ελευθερίου

ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ
kakatsakis@sch.gr

Μια φορά κι έναν καιρό στην καστροπολιτεία του Αποκόρωνα...

Ταξιδεύουμε φέτος με την Γ' τάξη του Γυμνασίου Βάμου στην "καστροπολιτεία" του Αποκόρωνα. Φρούρια, οχυρώσεις, κουλέδες, κάστρα και πύργοι τον κοσμούν απ' άκρη σε άκρη, αποκαλύπτοντας το παρελθόν του τόπου, μαρτυρώντας συνάμα μικρά αλλά τόσο σημαντικά μυστικά από την πολυτάραχη ζωή του. Οδοιπορούμε μεταξύ των άλλων σε ένα από τα σημαντικότερα οχυρά του κόλπου της Σούδας, στο φρούριο του Ιτζεδίν σκαλίζοντας σελίδες από την ιστορία του μέσα από μαρτυρίες και πηγές. Βασικός μας στόχος είναι να καταφέρουμε να εντυπώσουμε στην ιστορική έρευνα μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες, να συνειδητοποιήσουμε την αξία των μνημείων και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και να κινηθούμε προς την κατεύθυνση της προστασίας και της ανάδειξής τους. Το Ιτζεδίν αποτέλεσε στο πρόσφατο παρελθόν τόπο μαρτυρίου για ανθρώπινες ψυχές και συνεχίζει μέχρι τις μέρες μας να συγκινεί και να φέρνει δάκρυα στα μάτια. Σας προσκαλούμε σε αυτό το ταξίδι στο χώρο και το χρόνο με οδηγό την αγάπη για τον τόπο που μας γέννησε και μας φιλοξενεί.

Ειρήνη Καλαϊτζάκη

Το φρούριο Ιτζεδίν και η ιστορία του

Το φρούριο Ιτζεδίν είναι το μοναδικό φρούριο που χτίστηκε από τους Οθωμανούς στο χωριό Καλάμι. Κτίστηκε το 1872 από το Ρεούφ Πασά, στην ίδια θέση που το 1646 οι Οθωμανοί κατάφεραν να διώξουν τους Ενετούς. Ήταν ένα ισχυρό αμυντικό κέντρο του λιμανιού εξαιτίας της σημαντικής στρατηγικής θέσης του. Ονομάστηκε έτσι προς τιμή του πρωτότοκου γιου του Σουλτάνου Αβδούλ Αζίζ Ιτζεδίν. Το 1903 ο Ελευθέριος Βενιζέλος φυλακίστηκε στις φυλακές του φρουρίου μετά από τη καταδίκη του για εξύβριση και παρέμεινε εκεί για 15 ημέρες. Στην περίοδο της γερμανικής κατοχής και στα πρώτα χρόνια του εμφυλίου οι φυλακές δε λειτουργήσαν. Τα τελευταία όμως χρόνια του εμφυλίου και μετά, το κάτεργο του Ιτζεδίν άνοιξε και πάλι. Ο τελευταίος ρόλος του φρουρίου ήταν για τη κράτηση πολιτικών κρατουμένων οι οποίοι προσπάθησαν να εκφράσουν τις δημοκρατικές ιδέες και αντιλήψεις τους την περίοδο της Δικτατορίας. Σήμερα το φρούριο χαρακτηρίζεται ως διατηρητέο μνημείο. Είναι όμως κλειστό για το κοινό. Η μόνη μέρα που είναι προσβάσιμο είναι στις 15 Δεκεμβρη, όταν γιορτάζει η εκκλισία του φρουρίου ο Αγ. Ελευθέριος, μία εκκλισία η οποία έχει χτιστεί από τους ίδιους τους κρατουμένους.

Εμμανουέλα Δρακουλάκη, Γ1

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!

Μια απ' τις "στάσεις" της φετινής "οδοιπορίας" των μαθητών της Γ' τάξης του Γυμνασίου Βάμου, που κάνουν με την πολύ γνωστή στους αναγνώστες της εφημερίδας μας καθηγήτριά τους της Πληροφορικής Ειρήνη Καλαϊτζάκη, στην Καστροπολιτεία του Αποκόρωνα, στο πλαίσιο ενός εκπαιδευτικού προγράμματος, και το φρούριο Ιτζεδίν στο Καλάμι. Ζωντανές, ολοζώντανες ακόμα οι μνήμες σ' αυτόν τον τόπο του μαρτυρίου για τους ποινικούς, αλλά και για τους πολιτικούς κρατούμενους τις οποίες τόσο γλαφυρά ανάσπασε και ο πρώην πρύτανης του Πολυτεχνείου Κρήτης -συγγραφέας Γιάννης Φίλης, στο μυθιστόρημά του "Η δικαίωση".

Το Ιτζεδίν με τα μάτια του παππού μου Χαράλαμπος Γεωργιλάκης

Από μικρή ακούω τον παππού μου να λέει ιστορίες για το φρούριο Ιτζεδίν και τις φυλακές που λειτουργούσαν μέσα από τα τείχη για χρόνια. Πριν λίγες μέρες και με αφορμή το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουμε στο σχολείο μας, με θέμα του τα κάστρα του Αποκόρωνα, μπήκα στον πειρασμό για άλλη μια φορά να τον βάλω να μου πει τις αναμνήσεις του. Κάθισα απέναντί του και εκείνος ξεκίνησε την αφήγηση... «...από όσα θυμάμαι, εγγόνα μου, καθώς μεγάλωνα, το φρούριο είχε πάντα για εμάς μια εικόνα γεμάτη μύθους και αλήθειες μαζί. Ο παππούς μου, πάντα όταν ήθελε να με εντυπωσιάσει, με καθήλωνε λέγοντάς μου ιστορίες γι' αυτό το κάστρο. Μου έλεγε πως ο Ρεούφ πασάς μετά το 1870 αποφάσισε να χτίσει σε αυτό το μέρος ένα μεγαλοπρεπές φρούριο δίνοντας το όνομα του πρωτότοκου του γιου Ιτζεδίν».

Παππού... τι γνωρίζεις για την κατασκευή του φρουρίου «Το έργο της κατασκευής το ανέθεσε ο Ρεούφ πασάς σε έναν μηχανικό με το όνομα Καλόρουμας. Κάτω από την αυστηρή επίτηρηση του πασά, το έργο του μηχανικού έγινε πολύ δύσκολο, γιατί ο ίδιος απαίτησε τα υλικά για το χτίσιμο να μην είναι άμμος και πέτρες από τη θάλασσα που ήταν και κοντά, αλλά τα υλικά να έρχονται μόνο από ποτάμια (ποταμοχάλικο, άμμος ποταμίσια κ.ά.). Αυτά ήταν κατά τη γνώμη του πιο δυνατά υλικά από θέμα στατικότητας και βέβαια αποδείχτηκε αφού μέχρι σήμερα το φρούριο σώζεται σε πολύ καλή κατάσταση. Έτσι λοιπόν ο Καλόρουμας αναγκάστηκε να επιστρατεύσει όλα τα υποζύγια της γύρω περιοχής τα οποία κουβαλούσαν νύχτα - μέρα τα απαραίτητα υλικά για το χτίσιμο».

Σίγουρα παππού το φρούριο θα φάνταζε στα παιδικά σου μάτια σαν κάτι το εντυπωσιακό. Τι αναμνήσεις έχεις από αυτό; «Είχα την τύχη να έχει ο πατέρας μου την εποχή

Μας μιλούν και γι' αυτές τα παιδιά με τις εργασίες τους, όπως και για την ιστορία του φρουρίου, βέβαια, στον σημερινό Παιδότοπο, προσκαλώντας μας να ταξιδέψουμε στον χώρο και στον χρόνο, με αφορμή την γιορτή του Αγίου Ελευθερίου, σε τρεις μέρες.

Μόνο την ημέρα της χάρις του είναι ανοικτό για το κοινό το φρούριο, αφού πανηγυρίζει το ομώνυμο εκκλησάκι που έκτισαν οι κρατούμενοι, βλέπετε... Ευχαριστούμε πολύ για την ιδιαίτερα... προκλητική πρόκληση κυρία Ειρήνη!

Κι εσάς για τους υπέροχους μαθητές σας...

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης, δάσκαλος

Το Ιτζεδίν μέσα από τις προφορικές μαρτυρίες...

Ακούγοντας από τους κατοίκους του χωριού μου, κυρίως τους μεγαλύτερους σε ηλικία, να μιλούν συχνά για τις φυλακές του Ιτζεδίν και τα βασανιστήρια των ανθρώπων που βρίσκονταν έγκλειστοι μέσα σε αυτό, θέλησα να ζητήσω από κάποιους να μου εξιστορήσουν τα γεγονότα. Χαρακτηριστικά μου ανέφερε ένας παππούς... «Τα πρώτα χρόνια που ήρθα να ζήσω εδώ, μου φάνηκαν παράξενες οι φωνές τα βράδια την ώρα που οι φυλακισμένοι αντιστέκονταν. Και τα φώτα μου έκαναν εντύπωση. Το Καλάμι έσφυζε από ζωή τότε. Και ανάμεσά τους χωροφυλάκες, φυλακές, σκυλιά...».

Κάποιος άλλος μου ανέφερε... «Υπήρχε κάποτε ένας φυλακισμένος ο οποίος ήταν από τον Πύργο της Ηλίας, ο οποίος είχε βιάσει και σφάξει ένα 12χρονο κορίτσι. Όταν ήρθε η ώρα να τον εκτελέσουν, με φώναξε ο Κοινοτάρχης, εμένα και κάποιους άλλους, να θάψουμε το πτώμα. Τον βρήκαν 2 σφαίρες. Μία στον μητέπη όπου πέρασε από την άλλη μεριά και μία στο χέρι που και αυτή το διάπερασε. Έτσι σαν τιμωρία από το Θεό».

Σοφία Δρουβαλάκη, Γ1

Ζαχαρένια Σταυρουλάκη, Γ3

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Laurus nobilis* L. (Λάουρος ο ευγενής ή Δάφνη του Απόλλωνος). Το γένος περιλαμβάνει μόνο δύο είδη. Τη *L. nobilis* και τη *L. canariensis* (ιθαγενές των Καναρίων νήσων). Ανήκει στην οικογένεια των Δαφνοειδών.

Δάφνη

Είναι δέντρο αυτοφυές σε Ασία, Μεσογειακές χώρες και Νότια Ευρώπη. Το βρίσκουμε σε κοιλάδες σε τοποθεσίες δροσερές και σκιερές.

Στη χώρα μας τη συναντούμε και με τα ονόματα βάγια, βία, λαύρα ή λαύρος (από το λατινικό laurus).

Είναι μικρό δέντρο με λείο φλοιό στο χρώμα της τέφρας, με φύλλα εναλλασσόμενα, ακέραια, παχιά, δερματώδη, λοχαιοειδή και στη περιφέρεια κυματοειδή. Είναι βαθυπράσινα με μικρό μίσχο και με ελαφρά κυματοειδή μορφή. Η οσμή τους είναι αρωματική και η γεύση τους λίγο πικρή. Έχει άνθη μικρά, πρασινόλευκα τα οποία φυτρώνουν πολλά μαζί από τις μασάλες των φύλλων.

Ο καρπός είναι δρύπη με σαρκώδες περικάρπιο και μεγάλο σπέρμα. Το χρώμα του είναι κυανόμαυρο ή μαύρο όταν ωριμάσει, έχει σχήμα ωοειδές και μέγεθος μικρής ελιάς. Από τους καρπούς παράγεται το δαφνέλαιο και στη συνηθισμένη θερμοκρασία είναι πράσινο.

Ιστορικά στοιχεία

Τη δάφνη τη γνώριζαν οι Αρχαίοι Έλληνες και οι Ρωμαίοι. Οι Ρωμαίοι μάλιστα την ονόμαζαν Laurare (εξυμνώ), γιατί πίστευαν ότι το δέντρο αξίζει τις μεγαλύτερες τιμές. Οι Αρχαίοι Έλληνες με τους κλώνους της δάφνης της Απολλωνείου, στεφάνωναν τους νικητές και η συνήθεια αυτή διατηρείται μέχρι σήμερα. Τη θεωρούσαν σύμβολο σοφίας και ποίησης.

Συμβόλιζε για τους προγόνους μας ακόμη την ευημερία και προστάτευε τα σπίτια από την κακοτυχία και τους κεραυνούς, όπως πίστευαν.

Ο Θεόφραστος είχε περιγράψει την πλατύφυλλο και την στενόφυλλο (*Laurus nobilis angustifolia*). Αναφέρει ακόμη ότι από το ξύλο της έφτιαχναν μπαστούνια και τρυπάνια γιατί δεν φθειρόταν.

Ο Διοσκουρίδης αναφέρει ότι τα φύλλα της δάφνης είναι θερμαντικά και καταπραυντικά και πως τα ξεραμένα φύλλα έχουν πιο δυνατό άρωμα από τα φρέσκα. Τα συνιστούσε εναντίον των ρευματισμών, της αρθρίτιδας, της δυσπεψίας και της αεροφαγίας.

Οι Ρωμαίοι μπροστά στις πύλες των αυτο-

κρατορικών ανακτόρων φύτευαν δάφνες σε δενδροστοιχίες και γι' αυτό ο Πλίνιος την είχε ονομάσει θυρωρό και φύλακα των αυτοκρατόρων.

Η λέξη Bachelor (πτυχίο πρώτης βαθμίδας) που έχουν οι Άγγλοι προέρχεται από τις λέξεις Bacca-laureus που σημαίνει καρπός δάφνης γιατί και αυτοί είχαν το φυτό ως σύμβολο σοφίας.

Οι Βεδουίνοι της ερήμου γνώριζαν το φυτό και έβαζαν στον καφέ τους ένα φύλλο δάφνης για να τον αρωματίσουν.

Στην Κρήτη έχουμε κύρια την πλατύφυλλο δάφνη. Στο χωριό Τζιτζιφέ του Αποκόρωνα παλαιότερα παρήγαγαν ποσότητες δαφνέλαιου το οποίο διοχέτευαν στο εμπόριο. Παραδοσιακά στην Κρήτη χρησιμοποιούσαν το δαφνέλαιο για εντριβές στο τριχωτό της κεφαλής. Επίσης αναμειγμένο με μεταβγαλμένη ρακή (από διπλή απόσταση) το χρησιμοποιούσαν για εντριβές και το αφέψημα των φύλλων το έπιναν κατά των αμοιβάδων. Τον κυλό των φύλλων τον χρησιμοποιούσαν για το ζύμωμα των εορταστικών ψωμιών (τα φτάζιμα που τα έκαναν όχι από προζύμι αλλά από ρεβίθια κοπανισμένα). Στη λαϊκή ιατρική χρησιμοποιούσαν τα φύλλα ως ρίχνανε σαν μυρωδικό φύλλα δάφνης στο νερό

του μπάνιου ή λουζόντουσαν με το βραστάρι γιατί τα μαλλιά βάφονται μαύρα μετά το λούσιμο. Επίσης χρησιμοποιούσαν το λάδι των ραγών της δάφνης σε εξωτερική κτηνιατρική χρήση για να καταπολεμηθούν οι ψείρες και τα ακάρεα.

Το καλοκαίρι έπλεναν τα άλογα και τα μουλάρια με το βραστάρι της δάφνης σε αραιή διάλυση γιατί τα απάλλαζε από τις αλογόμυγες.

Συστατικά - χαρακτήρας

Τα φύλλα και οι καρποί είναι αρωματικά με γεύση υποπικρή. Αν τα μασήσουμε θα αισθανθούμε ζέστη και άφθονο σάλιο. Οι ράγες περιέχουν 25% λιπαρό έλαιο και μέχρι 3% αιθέριο έλαιο αποτελούμενο από κινεόλη, γερανιόλη και λιναλόλη. Περιέχουν ακόμη δαφνίνη, δαφνόνη, κερύ, ρητίνη, άμυλο, κομμωίφες εκκύλιση, βασορίνη, λευκωματίνη και σάκχαρο. Τα φύλλα είναι πλούσια σε αιθέριο έλαιο που περιέχει 45% κινεόλη, μια πικρή ουσία και τανίνη.

Ανθισι - Χρησιμοποιούμενα μέρη - Συλλογή

Ανθίζει από τον Μάρτιο μέχρι αρχές του Μάη. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούμε τους καρπούς και τα φύλλα (χωρίς τους μίσχους).

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Η δάφνη δρα ως αντισπασμωδικό, σπασμολυτικό, αρωματικό, πεπτικό, χολαγωγό και εφιδρωτικό. Τα φύλλα και οι καρποί δρουν τονωτικά στη λειτουργία της πέψης.

Υπό μορφή πομάδας ή αλοιφής βοηθά εναντίον των ρευματισμών.

Η σκόνη των φύλλων όταν πουδράρεται πάνω σε έλκη επιταχύνει την επούλωσή τους.

Σε εσωτερική λήψη βοηθά σε προβλήματα κοιλικού, δυσπεψίας, μετεωρισμού, ανορεξίας, κατάρρους, βήχα και κρυολογήματα.

Εξωτερικά βοηθά σε μώλωπες, θωρακικές λοιμώξεις, βήχα, κρυολογήματα, πιτυρίδα, στοματικά έλκη, δύσκαμπτους μύες και διάστρεμμα.

Το αιθέριο έλαιο της δάφνης βοηθά στη συγκέντρωση όταν διαβάζουμε. Αν λοιπόν βάλουμε λίγες σταγόνες σε ένα αρωματιστή και το τοποθετήσουμε στο δωμάτιο που διαβάζουμε βοηθά στην καλύτερη απόδοση του μαθητή. Χρειάζεται όμως προσοχή γιατί αν το εισπνεύσουμε αρκετές ώρες μετά δεν θα κοιμηθούμε εύκολα λόγω της υπερδιέγερσης που προκαλεί.

Το έλαιο της δάφνης είναι πολύ καλό για τα μαλλιά, στα οποία προσδίδει λάμψη, τα κάνει απαλότερα και εμποδίζει την τριχόπτωση.

Παρασκευή και δοσολογία

Εσωτερικά λαμβάνεται ως αφέψημα των καρπών, ως έγχυμα των φύλλων ή υπό μορφή βάμματος. Εξωτερικά κάνουμε πλύσεις με το αφέψημα για την πιτυρίδα, υπό μορφή καταπλάσματος το χρησιμοποιούμε σε μώλωπες και το αιθέριο έλαιο αναμειγμένο σε ένα έλαιο βάση για μασάζ σε περιπτώσεις θωρακικών λοιμώξεων, βήχα, δύσκαμπτων μυών και διαστρεμμάτων.

Σε μικρές ποσότητες και με προσοχή μπορεί να επαλειφθεί σε στοματικά έλκη.

Προφυλάξεις

Να αποφεύγουμε να έρθουν τα χέρια μας σε επαφή με αδιάλυτα αιθέρια έλαια. Να πλένουμε τα χέρια μας μετά τη χρήση.

